

Šīs lapa ir mašīntulkota [Saite]. Mašīntulkojumos var būt kļūdas, kas var mazināt skaidrību un precizitāti; Ombuds neuzņemas atbildību par neatbilstībām. Lai iegūtu visuzticamāko informāciju un juridisko precizitāti, lūdzam skatīt šādus dokumentus. avota versija angļu valoda ir norādīta iepriekš. Lai iegūtu plašāku informāciju, lūdzam skatīt mūsu [valodu un tulkošanas politiku](#) [Saite].

Eiropas Ombuda lēmums par pašiniciatīvas izmeklēšanu OI/3/2003/JMA attiecībā uz Eiropas Komisiju

Lēmums

Lieta OI/3/2003/JMA - **Uzsākta** {0} 19/11/2003 - **Lēmums par** {0} 04/07/2007

Cilvēki ar invaliditāti saskaras ar daudziem šķēršļiem, kas liedz viņiem panākt vienlīdzīgas iespējas, neatkarību un pilnīgu ekonomisko un sociālo integrāciju. Lai gan Savienība uz šo problēmu ir reaģējusi, pieņemot vairākas juridiskas un politiskas iniciatīvas, lai novērstu šos šķēršļus, ombuds uzskatīja, ka, ņemot vērā situācijas nopietnību, ar ko saskaras cilvēki ar invaliditāti, ir nepieciešams, lai pasludinātās saistības tiktu īstenotas praksē, veicot efektīvus pasākumus. ņemot vērā Komisijas centrālo lomu Savienības institucionālajā sistēmā un tās īpašās saistības attiecībā uz personām ar invaliditāti, Ombuds uzskatīja par lietderīgu pārskatīt šīs iestādes veiktos pasākumus šajā jomā un novērtēt, vai tie atbilst tās juridiskajiem pienākumiem un paziņotajām saistībām. Tāpēc ombuds nolēma pēc savas iniciatīvas sākt izmeklēšanu par jautājumu par personu ar invaliditāti integrāciju, ko veic Komisija, lai nodrošinātu, ka šie pilsoņi netiek diskriminēti attiecībās ar iestādi. Viņš lūdza Komisiju ziņot par i) pasākumiem, ko tā veikusi vai plāno veikt, lai nodrošinātu, ka personas ar invaliditāti netiek diskriminētas attiecībās ar iestādi, kā arī par ii) to pieņemšanas grafiku.

Ombuda izmeklēšana tika veikta atklātā un pārredzamā dialogā, kurā tika aicinātas piedalīties personas ar invaliditāti, pārstāvju grupas, citi ombudi valsts un reģionālā līmenī un sabiedrība.

Pamatojoties uz savu pārskatu, ombuds uzskata, ka Komisija ir patiesi centusies integrēt cilvēkus ar invaliditāti, pat ja daži tās politikas aspekti, šķiet, nav attaisnojuši sabiedrības cerības. Ombuds atzīst, ka ir panākts progress vairākās jomās, tostarp šādās:

1) nodrošināt, ka personu ar invaliditāti nodarbināšanā visās ES iestādēs tiek ievēroti jaunajos Civildienesta noteikumos ietvertie pamatprincipi, piemēram, nediskriminācija invaliditātes dēļ (1.d panta 1. punkts) vai vajadzība nodrošināt ierēdņiem ar invaliditāti saprātīgus pielāgojumus, lai viņi varētu veikt tiem uzticētos uzdevumus (1.d panta 4. punkts);

(2) ES konkursu ar invaliditāti kandidāti tagad var gūt labumu no vairākiem pasākumiem, lai atvieglotu viņu dalību; turklāt Komisija ir apņēmusies izpētīt dažādus veidus, kā veicināt personu ar invaliditāti pieņemšanu darbā iestādē;

(3) pieņemt jaunas prasības attiecībā uz Komisijas telpu pieejamību, pilnībā ievērojot ES un Beļģijas tiesību aktos noteiktos standartus un jo īpaši pievēršoties invalīdu vajadzībām;

(4) padarīt informāciju pieejamāku personām ar invaliditāti, jo īpaši attiecībā uz Komisijas tīmekļa vietnē ievietotajiem datiem; iestāde ir veikusi slavējamus centienus šajā virzienā;

(5) Komisija ir centusies savus pakalpojumus vairāk pielāgot grūtībām, ar kurām saskaras personas ar invaliditāti, lai vajadzības gadījumā tās varētu pienācīgi reaģēt. Ņemot to vērā, Komisijas Labas prakses kodeksam vajadzētu būt ļoti noderīgam līdzeklim, lai pievērstu uzmanību tās darbiniekiem, lai gan būtu jācenšas nodrošināt, ka rīcības standarti tiek pilnībā ievēroti un periodiski atjaunināti.

Ombuds ņem vērā to, ka, kā apspriešanās procesā uzsvēra sabiedrība, rīcība joprojām ir nepieciešama citās jomās, tostarp šādās jomās:

(1) Komisijas sniegtais finansiālais atbalsts amatpersonām ar invaliditāti vai ģimenes locekļiem ar invaliditāti joprojām tiek uzskatīts par nepietiekamu; sabiedrība arī uzskata, ka būtu jāpalielina budžeta piešķirums izmaksām, kas saistītas ar invaliditāti;

(2) pasākumi, kas pieņemti, lai veicinātu invalīdu pieņemšanu darbā, šķiet nepārredzami, un ir pieprasīts drošāks situācijas novērtējums;

(3) Šķiet arī neapmierinātību ar to, ka daži invalīdi nav pietiekami pieejami Komisijas informācijai;

(4) skolēnu ar invaliditāti stāvoklis Eiropas skolās šķiet neatbilstošs, un skolu politika attiecībā uz šīs kategorijas bērnu integrāciju, šķiet, nav efektīvi veicinājusi viņu integrāciju;

(5) Komisijas Labas prakses kodeksa piemērošana ir atklājusi vairākas nepilnības, jo īpaši attiecībā uz nepietiekamo pasākumu skaitu, kas veikti, lai, izmantojot mācību kursus vai seminārus, informētu iestādes darbiniekus.

Ombuds ņem vērā to, ka Komisija ir uzņēmusies vairākas saistības, lai risinātu iepriekš minētās sabiedrības bažas. Ombuds norāda, ka Komisija ir apņēmusies:

1) pilnībā atlīdzināt izdevumus, kas saistīti ar invaliditāti; ar nosacījumu, ka budžeta lēmējinstācija dara pieejamus pietiekamus līdzekļus un ka ir panākta iestāžu vienošanās;

(2) apsvērt iespēju publicēt vispārīgākus ziņojumus par personu ar invaliditāti pieņemšanu darbā, un tajos būtu jāiekļauj esošā un turpmākā statistika;

(3) pieņemt jaunus standartus par savu telpu pieejamību invalīdiem un palielināt invalīdu stāvvietu skaitu visās ēkās vai to tuvumā;

(4) nākotnē organizēt īpašas sensibilizācijas darbības, rīkojot mācību sesijas un konferences vai seminārus personālam.

Nemot vērā Komisijas saistības, ombuds uzskata, ka pašlaik nav nepieciešama turpmāka rīcība saistībā ar iepriekš minētajiem aspektiem.

Tomēr ombuds uzskata, ka attiecībā uz skolēnu ar invaliditāti situāciju Eiropas skolās pašreizējais stāvoklis joprojām šķiet neapmierinošs. Tādēļ, lai cieši uzraudzītu, kā šī situācija attīstās tuvākajā nākotnē, ombuds uzskata, ka Komisijai līdz 2007. gada beigām ir jāziņo par Eiropas skolu panākumiem bērnu ar invaliditāti integrācijas jomā. Šis ziņojums ļaus ombudam izlemt, vai ombudam ir vajadzīga turpmāka rīcība saistībā ar šo jautājumu.

Ombuds cer, ka viņa iniciatīvas rezultāti palīdzēs Komisijai atkārtoti izvērtēt dažas tās darbības šajā jomā, lai vajadzības gadījumā tās labotu un tādējādi labāk kalpotu visiem Eiropas pilsoņiem.

Strasbūrā, 2007. gada 4. jūlijā

Priekšsēdētāja kungs!

Saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 195. pantu Eiropas ombuds ir pilnvarots pēc savas iniciatīvas veikt izmeklēšanu par iespējamām administratīvām kļūmēm Kopienas iestāžu un struktūru darbībā.

2003. gada 19. novembrī es Jūs informēju par savu lēmumu sākt izmeklēšanu par personu ar invaliditāti integrāciju, jo īpaši attiecībā uz Komisijas veiktajiem pasākumiem, lai nodrošinātu, ka personas ar invaliditāti netiek diskriminētas attiecībās ar iestādi. ES lūdzu Jūs iesniegt atzinumu līdz 2004. gada 29. februārim.

2004. gada 3. martā Komisija man nosūtīja savu atzinumu, kas pēc tam tika publicēts ombuda tīmekļa vietnē. 2004. gada 16. martā es nosūtīju Komisijas atzinuma kopiju visiem Eiropas Savienības valstu ombudiem.

2004. gada 28. aprīlī es savā tīmekļa vietnē ievietoju atklātu vēstuli, kurā es uzaicināju sabiedrību iesniegt komentārus par Komisijas viedokli. No 2004. gada maija līdz septembrim es saņēmu ievērojamu skaitu atbilžu no valsts, nevalstiskajām organizācijām un valstu ombudiem.

Pamatojoties uz šīm atbildēm, es 2005. gada 28. oktobrī pieprasīju Komisijai papildu informāciju. 2006. gada 13. martā Komisija nosūtīja savu otro atzinumu, kas tika publicēts arī ombuda tīmekļa vietnē. Komisija 2007. gada 23. janvārī nosūtīja papildu informāciju.

Tagad es rakstu, lai jūs zinātu izmeklēšanas rezultātus.

PAR IZMEKLĒŠANAS IEMESLIEM

Savā vēstulē Eiropas Komisijai, uzsākot izmeklēšanu, ombuds atzina, ka personas ar invaliditāti veido ievērojamu daļu no Kopienas iedzīvotājiem. Gan Eiropas iestādes, gan dalībvalstis ir publiski norādījušas, ka šī cilvēku grupa saskaras ar daudziem šķēršļiem, kas liedz viņiem panākt vienlīdzīgas iespējas, neatkarību un pilnīgu ekonomisko un sociālo integrāciju (1). Tādējādi Kopiena ir mudināta stiprināt savu ieguldījumu vienlīdzīgu iespēju veicināšanā personām ar invaliditāti, lai tās integrētu sabiedrībā.

Ombuds izklāstīja svarīgākās iekšējās un ārējās iniciatīvas, ko Savienības iestādes veikušas, lai risinātu šo jautājumu.

Vispārīgas darbības

Komisija 2000. gada 10. maijā pieņēma paziņojumu "Ceļā uz Eiropu bez šķēršļiem cilvēkiem ar invaliditāti" ("paziņojums"), kurā tā apņemas izstrādāt un atbalstīt visaptverošu un integrētu stratēģiju, lai novērstu sociālos, arhitektoniskos un dizaina šķēršļus, kas nevajadzīgi ierobežo personu ar invaliditāti piekļuvi (2). Eiropas Parlaments vienprātīgi pieņēma līdzīgu rezolūciju (3).

Eiropas Savienības Padome 2001. gada 3. decembrī vienojās pasludināt 2003. gadu par Eiropas invalīdu gadu (4). Tā atzina, ka joprojām dominē personu ar invaliditāti diskriminācija, bieži vien informācijas un attieksmes trūkuma dēļ. Pasludinot 2003. gadu par invalīdu gadu, Padome centās palielināt sabiedrības izpratni par invalīdu tiesībām, vajadzībām un potenciālu, kā arī veicināt sinerģiju starp visiem partneriem, lai veicinātu informācijas plūsmu un labas prakses apmaiņu.

Šīs cilvēku grupas īpašā situācija un atbalsta pasākumu nepieciešamība ir minēta Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, kuras 26. pantā ir noteikts, ka:

"Savienība atzīst un ievēro personu ar invaliditāti tiesības izmantot pasākumus, kas paredzēti, lai nodrošinātu viņu neatkarību, sociālo un profesionālo integrāciju un līdzdalību sabiedrības dzīvē."

Dažādu ES iestāžu un struktūru individuālas darbības

Ņemot vērā iespējamās problēmas, ar kurām indivīdi saskaras, lai kļūtu par ES ierēdņiem vai attīstītu viņu karjeru kā tādu, ES iestādes 1998. gadā pieņēma "Labas prakses kodeksu personu ar invaliditāti nodarbināšanai" ("ES Labas prakses kodekss"), kas sniedz paziņojumu

par viņu politiku šajā jomā, kā arī pamatnostādnes viņu pakalpojumiem attiecībā uz saistītām darbībām (5) . Kodeksā bija paredzētas vairākas darbības, kas jāveic šādās jomās:

- Pieņemšana darbā : Būtu jāpieņem visi saprātīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka cilvēki ar invaliditāti varētu piedalīties konkursos ar tādiem pašiem nosacījumiem kā citi kandidāti.
- Karjera : Ierēdņa ar invaliditāti karjeras laikā ir jārūpējas par to, lai tiktu novērstas tādas darba vajadzības, kas nav saistītas ar darbu un kas varētu izslēgt cilvēkus ar invaliditāti.
- Darba vide : Būtu jāapsver visi saprātīgie pasākumi, lai līdz minimumam samazinātu problēmas, kas saistītas ar piekļuvi ēkām, kā arī biroja telpām un aprīkojumam.
- Informācija un informētība : ES Labas prakses kodekss ir jāizplata visiem darbiniekiem. Atlases komisiju locekļi apgūst apmācības kursus, kas ietver izpratni par invaliditāti.
- Uzraudzība : Katrai iestādei ir jāieceļ amatpersona vai struktūra, kas būs atbildīga par ES Labas prakses kodeksa īstenošanu.

Paziņojumā Komisija atkārtoti uzsvēra ES Labas prakses kodeksā izklāstītās saistības un noteica papildu pasākumus, kuru mērķis ir veicināt tās dienestu paraugprakses attīstību. Ieskiebtās darbības bija šādas:

- Nodarbinātība : Komisija veiks nepieciešamos pasākumus, lai personām ar invaliditāti atvieglotu piekļuvi darbam Eiropas publiskajā dienestā (konkursu organizēšana; karjeras attīstība; administratīvā palīdzība; aprīkoti biroji un ēkas; amata vietu identifikācija). Tā mudinās darbiniekus apmeklēt izpratnes veidošanas mācības.
- Komisijas telpu pieejamība : Komisija centīsies nodrošināt, lai biroji un telpas būtu pieejamas tās darbiniekiem ar invaliditāti un iedzīvotājiem, kas apmeklē tās dienestus.
- Informācija un komunikācija : Komisija grozīs pamatnostādnes par piekļuvi Komisijas dokumentiem, lai nodrošinātu, ka publikācijas un informācija cilvēkiem ar invaliditāti ir pieejama alternatīvos formātos. Tāpat Eiropas Kopienų Oficiālo publikāciju birojs nodrošinās, ka iedzīvotājiem ar invaliditāti ir lielāka piekļuve informācijai.
- Eiropas skolas : Komisija atbalstīs Eiropas skolu centienus, lai labāk integrētu skolēnus ar invaliditāti.
- Iekšējā koordinācija : Komisijas dienesti strādās, lai izstrādātu revīzijas instrumentus un informāciju saistībā ar invaliditātes jautājumiem. To mērķis būs izstrādāt mērķtiecīgus norādījumus cilvēkiem ar invaliditāti, kuri meklē palīdzību informācijai par ES programmām.

Parlaments atzinīgi novērtēja šīs darbības, un Parlaments aicināja īstenot papildu iniciatīvas (6) . Jo īpaši Parlaments ierosināja izveidot starpiestāžu grupu, lai izskatītu apstākļus, kādos personas ar invaliditāti ES iestādēs var piekļūt sanāksmēm un faktiski piedalīties tajās, kā arī piemērotus darbā pieņemšanas un nodarbinātības nosacījumus. Parlaments pieprasīja, lai šī starpiestāžu grupa regulāri sagatavotu publiskus ziņojumus par centieniem īstenot ES Labas prakses kodeksu un pārraudzīt progresu, kas panākts, nodrošinot personām ar invaliditāti — gan darba ņēmējiem, gan apmeklētājiem — pilnīgu piekļuvi visām ES iestādēm. Tika ierosināts arī sagatavot periodiskus ziņojumus, ko veic visas ES iestādes. Šajos ziņojumos būtu jāsniedz informācija, piemēram, par nodarbināto personu ar invaliditāti skaitu un par amatiem, ko ieņem šajā kategorijā ietilpstošās personas.

Īstenošanas pasākumi

Ombuds atzinīgi novērtēja Komisijas skaidro apņemšanos attiecībā uz cilvēkiem, kuri ir viena no mūsu sabiedrības visnelabvēlīgākajā situācijā esošajām nozarēm. Ombuds uzskata, ka viņu situācijas nopietnība prasa, lai pasludinātās saistības tiktu īstenotas praksē, veicot efektīvas darbības. Labai pārvaldībai ir nepieciešama ātra un efektīva rīcība, lai īstenotu šīs saistības.

Tāpēc ombuds uzskatīja par lietderīgu pārskatīt Komisijas veiktos pasākumus šajā jomā un novērtēt, vai tie atbilst iestādes juridiskajiem pienākumiem un paziņotajām saistībām.

Ombuds nolēma ierobežot savas izmeklēšanas darbības jomu, attiecinot to tikai uz Komisiju, ņemot vērā šīs iestādes centrālo lomu ES institucionālajā sistēmā un tās īpašās saistības attiecībā uz personām ar invaliditāti, kā izklāstīts tās paziņojumā. Ombuds skaidri norādīja, ka viņš pēc tam apsvērs, vai, ņemot vērā izmeklēšanas rezultātus, būtu jāpaplašina izmeklēšanas joma un jāiesaista citas ES iestādes.

Ombuds lūdza Komisiju ziņot par: i) darbības, ko tā veikusi vai plāno veikt, lai nodrošinātu, ka personas ar invaliditāti netiek diskriminētas attiecībās ar iestādi, un ii) to pieņemšanas grafiku.

IZMEKLĒŠANA

Komisijas atzinums

Komisijas atzinumu var rezumēt šādi:

Komisija uzsvēra, ka tā ir piešķīrusi augstu prioritāti vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanai invalīdiem un ir īpaši centusies izvairīties no diskriminācijas attiecībās ar personām ar invaliditāti, neatkarīgi no tā, vai tās ir sabiedrības locekļi vai darbinieki. Komisija atzina, ka vēl ir jādara vairāk, lai veicinātu invalīdu tiesības pilnībā piedalīties visos sabiedrības aspektos. Tā paziņoja, ka tā turpinās meklēt pozitīvas pārmaiņas šajā jomā un ka tā centīsies palielināt to darbinieku skaitu, kuri ir invalīdi.

Jo īpaši Komisija atsaucās uz vairākām iniciatīvām, ko tā ir veikusi pēdējos gados, lai nodrošinātu, ka vienlīdzīgu iespēju princips kļūst par realitāti tās darbiniekiem ar invaliditāti un tiem invalīdiem, kuri vēlas piedalīties Komisijas rīkotajos konkursos. Šajās iniciatīvās būtu jāiekļauj gan leģislatīvi, gan neleģislatīvi priekšlikumi.

Tiesību aktu priekšlikumi attiecas uz Civildienesta noteikumu grozīšanu, kas ir sarežģīts un laikietilpīgs process, kurš laikā, kad tika uzsākta šī izmeklēšana pēc savas iniciatīvas, tuvojās beigām. Neleģislatīvie priekšlikumi ietver īpašu iespēju nodrošināšanu darbā pieņemšanas konkursos, ja to pieprasa personas ar invaliditāti; pieņemt jaunu labas prakses kodeksu personu ar invaliditāti nodarbināšanai; un atsevišķu politikas dokumentu sniegšanu Braila rakstā.

Komisijas mērķis bija atvieglot personu ar invaliditāti dalību atklātos konkursos. Komisija arī centās ļaut ierēdņiem ar invaliditāti, kuri strādā Komisijā, kā arī tiem, kuri kļūst par invalīdiem dienesta laikā, vajadzības gadījumā izmantot pielāgotus darba režīmus un ievērot tādus pašus

standartus kā visiem pārējiem ierēdņiem.

Komisija sniedza šādu informāciju:

(1) Nodarbinātība : Komisija paskaidroja, ka pēdējos gados tā ir veikusi vairākas iniciatīvas, lai nodrošinātu, ka iespēju vienlīdzības princips kļūst par realitāti tās darbiniekiem ar invaliditāti un tiem, kas vēlas piedalīties darbā pieņemšanas procesā. Šajā sakarā tā atsaucās uz jaunajiem Civildienesta noteikumiem, kas stājās spēkā 2004. gada 1. maijā, un uz izmaiņām darbā pieņemšanas procedūrās, ko ieviesa Eiropas Personāla atlases birojs (EPSO).

Attiecībā uz jaunajiem Civildienesta noteikumiem iestāde norādīja, ka tie ir iekļāvuši EK līguma 13. pantā paredzētos diskriminācijas novēršanas noteikumus un 1.d panta 1. punktā ir iekļāvusi skaidru juridisku paziņojumu, ka jebkāda diskriminācija, *tostarp* invaliditātes dēļ, ir aizliegta. Šie noteikumi ir pilnvarojusi iecēlējinstitūciju apmierināt visus pamatotos pieprasījumus no darbiniekiem ar invaliditāti pēc "saprātīgas darba vietas", ciktāl šādas iespējas nerada iestādei pārmērīgu slogu.

Saistībā ar ierēdņu pieņemšanu darbā Komisija paskaidroja, ka EPSO ir uzlabojis savu publicitāti par nodarbinātības izredzēm Komisijā, lai stimulētu potenciālo kandidātu ar invaliditāti interesi. Tā piebilda, ka ir veikti arī pasākumi, lai nodrošinātu, ka iekšējās tīmekļa vietnes ir viegli pieejamas, un, ja cilvēki ar invaliditāti veiksmīgi piedalās darbā pieņemšanas konkursos, tiks veikti pozitīvi pasākumi, lai palīdzētu viņiem atrast piemērotu darbu. Tā norādīja, ka tās dienesti ir arī sagatavojuši ziņojumu par kandidātu ar redzes traucējumiem darbā pieņemšanas procesa pieejamību.

(2) Komisijas telpu pieejamība : Komisija paskaidroja, ka, pamatojoties uz tās dienestu 2002. gadā veikto aptauju, tās Infrastruktūras un loģistikas birojs (turpmāk tekstā — "OIB") ir paredzējis veikt uzlabojumus, lai atvieglotu invalīdu piekļuvi Komisijas telpām. Turklāt jaunā dokumenta versijā par standartiem, kas piemērojami šīm telpām, būtu jāiekļauj iekšējie noteikumi, lai nodrošinātu piekļuvi ēkām, pārvietošanos ēkās, evakuāciju ārkārtas situācijās un sanitārās iekārtas.

(3) Informācija un komunikācija : Komisija atzīmēja, ka Braila rakstā ir sagatavoti vairāki svarīgi dokumenti, tostarp Baltā grāmata par Komisijas reformu un Konsultatīvais dokuments par darba kārtības uzlabošanu cilvēkiem ar invaliditāti. Ar šiem dokumentiem var iepazīties divās bibliotēkās. 2001. gada septembrī iestāde pieņēma paziņojumu "e-Eiropa 2002: Publisku tīmekļa vietņu un to satura pieejamība", kuras mērķis ir padarīt tīmekļa vietnes pieejamākas vecāka gadagājuma cilvēkiem un cilvēkiem ar invaliditāti. Jau bija sākts darbs, lai panāktu EUROPA tīmekļa vietnes atbilstību starptautiskajiem standartiem (atbilstības līmenis "A"), lai gan šis uzdevums bija jāveic nākotnē. Komisija norādīja, ka dažas augstākā līmeņa EUROPA tīmekļa vietnes, piemēram, EUROPA mājas lapa un Komisijas mājas lapa, jau atbilst šīm starptautiskajām prasībām, ņemot vērā pieejamību.

(4) Eiropas skolas : Komisija atsaucās uz Eiropas skolu 1999. gadā izveidoto izglītības programmu skolēniem ar īpašām izglītības vajadzībām ("SEN"). Programma pievērsās gan

mācībām, gan fiziskai invaliditātei, lai SEN skolēnus pēc iespējas vairāk integrētu skolas dzīvē, izmantojot, piemēram, specializētus skolotājus, kas skolēniem sniedz palīdzību klasē. Līdz ar to, pamatojoties uz skolēna spējām un vajadzībām, tiek lemts par īpaši pielāgotu programmu katram SEN studentam īpašā padomē, kurā ir direktors, skolotāji, vecāki un parasti medicīnas speciālists. Padomes darba rezultāts ir līgums, kuru var atjaunot katru gadu un kurā ir noteikti katras puses pienākumi. Komisija uzsvēra, ka nepastāv individuāls budžeta ierobežojums attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu studentiem ar invaliditāti. Studentu skaits SEN programmā katru gadu ir palielinājies. Tās progress tika rūpīgi uzraudzīts, un 2004. gadā tika apsvērta 1999. gada programmas pārskatīšana, lai to pieņemtu nākotnē.

Komisija arī atsaucās uz jautājumu par skolu telpu pieejamību. Tā norādīja, ka daudzas ēkas ir uzbūvētas vai pielāgotas, lai rūpētos par cilvēkiem ar fizisku invaliditāti. Turklāt nesen uzbūvētās vai atjaunotās telpas ir iekļāvušas jaunākos standartus personu ar invaliditāti piekļuvei. Lai gan par piekļuvi skolu ēkām un to uzturēšanu ir atbildīgas dalībvalstis, Komisija apņēma vajadzības gadījumā sazināties ar atbildīgajām iestādēm, lai nodrošinātu, ka visas skolu telpas ir atbilstoši pielāgotas.

(5) Iekšējā koordinācija: Komisija minēja savu neseno Labas prakses kodeksa pārskatīšanu, kuras rezultātā 2003. gada 25. novembrī oficiāli tika pieņemts pārskatīts kodekss. Šīs iniciatīvas mērķis bija integrēt vairākas izmaiņas tiesību aktos, kas galvenokārt ieviestas ar jaunajiem Civildienesta noteikumiem. Pārskatītais Labas prakses kodekss ir paredzēts, lai vairāk iekļautu personas ar invaliditāti. Tajā ir paredzēts: (I) atbilstošas biroja telpas, ko nosaka personas īpašās vajadzības; II) piemērotas darbā pieņemšanas un atlases procedūras, lai nodrošinātu, ka kandidāti ar invaliditāti nav nelabvēlīgā situācijā; III) speciālistu konsultācijas kandidātiem ar invaliditāti, kuri ir iekļauti rezerves sarakstā; IV) tādu fizisku vai tehnisku vides barjeru likvidēšana, kas var radīt problēmas darbiniekiem ar invaliditāti; V) i-formāciju un izpratnes veidošanu, cita starpā izmantojot mācību kursus, kuros tiek risināts jautājums par invaliditāti; un vi) nepārtrauktas uzraudzības un uzlabotas procedūras, lai pareizi piemērotu Kodeksā ietvertos noteikumus, kas jāveic ierēdņa karjeras laikā.

Komisija piebilda, ka, kā paredzēts Labas prakses kodeksa 8. pantā, tā 2004. gadā plānoja pārskatīt minētā kodeksa noteikumu, lai noteiktu pamatdatus par saviem darbiniekiem ar invaliditāti. Komisija arī paziņoja par savu nodomu turpmāk publicēt anonīmu statistikas ziņojumu, pamatojoties uz šīs pārskatīšanas gaitā savāktajiem datiem (7) .

Sabiedrības līdzdalība

2004. gada 28. aprīlī ombuds savā tīmekļa vietnē ievietoja atklātu vēstuli, kurā viņš aicināja sabiedrību sniegt komentārus par Komisijas atzinumu. Savā vēstulē ombuds norādīja, ka visi saņemtie komentāri tiks iekļauti ombuda lietā par izmeklēšanu un galu galā nosūtīti Komisijai. Ombuds saņēma 56 atbildes no valsts, nevalstiskajām organizācijām un valstu ombudiem. Šie apsvērumi, kuru kopējais garums bija vairāki simti lappušu, detalizēti attiecās uz katru no Komisijas atzinumā minētajiem aspektiem. Tā kā savā 2003. gada 19. novembra vēstulē Komisijai, ar kuru tika uzsākta izmeklēšana, ombuds bija norādījis, ka viņš ir iecerējis savā tīmekļa vietnē publiskot visus atbilstošos dokumentus, kas attiecas uz izmeklēšanu, visi

sabiedrības apsvērumi, kuriem nav konfidenciāla rakstura, tika publicēti arī ombuda tīmekļa vietnē.

Saskaņā ar kritērijiem un kategorijām, ko Komisija ir izklāstījusi savā atzinumā, sabiedrības apsvērumi kopumā bija šādi:

1. Nodarbinātība : Saskaņā ar dažu piezīmju iesniedzēju teikto Komisijas atzinumā nav atsaucies uz budžeta pozīciju A4301, kas ir iestādes vissvarīgākais finanšu atbalsta instruments ierēdņiem ar invaliditāti vai ierēdņiem ar ģimenes locekļiem ar invaliditāti (8) .

Šķiet, ka Komisija kā darba devēja sniedz divu veidu palīdzību: (I) likumā noteikto palīdzību, tāpat kā ģimenes pabalstu gadījumā, kas, kā noteikts Civildienesta noteikumu 67. panta 3. punktā (9) , ļauj ierēdnim piešķirt divkāršu parasto apgādājamā bērna pabalstu, ja viņa bērns ir invalīds; un ii) papildu iemaksas invaliditātes radīto izmaksu segšanai, izmantojot budžeta pozīciju A4103, ko sauc par “papildu palīdzību invalīdiem”. Šo papildu atbalstu invalīdiem nosaka vairākas pagaidu pamatnostādnes, kurās noteikts, ka saņēmējam ir jāveic iemaksas atkarībā no ar nodokli apliekamajiem ģimenes ienākumiem.

Sabiedrības apsvērumos tika apgalvots, ka atbalsts no šīs līnijas joprojām tiek uzskatīts par sava veida priekšrocību, nevis par tiesībām. Budžeta pozīcija, kas nodrošina līdzekļus, ir provizoriska, un izmaksas atlīdzina tikai tad, ja ir pieejami pietiekami līdzekļi. Turklāt dažas personas, kas iesniegušas apsvērumus, uzskata, ka Komisija atlīdzina tikai labi dokumentētus izdevumus. Saņēmējiem ir jāveic būtisks ieguldījums, kas var radīt diskrimināciju salīdzinājumā ar attiecīgās valsts rezidentiem, kuri gūst labumu no valsts noteikumiem. Vispazīstamākie piemēri ir speciālās izglītības izmaksas bērniem ar invaliditāti, lai gan situācija ir līdzīga attiecībā uz transporta vai apmācības izmaksām.

Attiecībā uz personu ar invaliditāti pieņemšanu darbā dažos no saņemtajiem komentāriem (10) bija norādīts, ka Komisija nešķiet īpaši pārredzama attiecībā uz proaktīvām darbā pieņemšanas metodēm, par kurām tā bija paziņojusi. Lai gan iestāde savā atzinumā norādīja, ka tā ir izveidojusi apakšdarba grupu, lai sagatavotu ziņojumu par kandidātu ar redzes traucējumiem darbā pieņemšanas procedūru pieejamību, daži respondenti uzskatīja, ka šī iniciatīva nav pietiekama un ka būtu vajadzīga konkrēta rīcība, lai apmierinātu visu invalīdu vajadzības.

Daži respondenti (11) uzskatīja, ka Komisija ir guvusi nepamatoti pozitīvu priekšstatu par pasākumiem, ko tā veikusi, lai nodrošinātu, ka personas ar invaliditāti netiek diskriminētas, un par šo pasākumu pozitīvo ietekmi uz tās darbā pieņemšanas politiku. Līdz ar to bija vajadzīgs reālāks situācijas pārskats, lai ņemtu vērā to personu ar invaliditāti skaitu, kuras katru gadu tiek pieņemtas darbā. Šāda perspektīva nodrošinātu ticamāku situācijas novērtējumu laika gaitā.

Dažiem respondentiem aktīvāku darbā pieņemšanas politiku attiecībā uz personām ar invaliditāti varētu panākt tikai ar pozitīvu diskrimināciju, saskaņā ar kuru noteikta brīvo darbvietu procentuālā daļa, piemēram, 5 % no brīvajām darbvietām, būtu jārezervē kandidātiem ar invaliditāti (12) .

2. Komisijas telpu pieejamība : Sabiedrības komentāri par šo problēmas aspektu kopumā bija diezgan kritiski pret Komisijas politiku. Tika norādīts, ka iestāde nepamatoti atteicās piedalīties visaptverošā visu ES iestāžu pieejamības revīzijā, ko Parlaments uzsāka 2003. gadā. Vairāki respondenti arī norādīja, ka Komisijas paziņojumā par ēku politiku un infrastruktūru Briselē (13) nav pievērsta pietiekama uzmanība jautājumam par pieejamību invalīdiem (14) .

Daži no tiem, kas izteica komentārus, arī minēja nepieciešamību Komisijai pieņemt visaptverošus pieejamības plānus personām ar invaliditāti visās tās telpās ar skaidri definētiem vidēja termiņa un ilgtermiņa mērķiem (15) .

3. Informācija un komunikācija : Daži no sabiedrības paustajiem novērojumiem uzsvēra, ka Komisijai jāuzņemas aktīvāka loma informācijas izplatīšanā visā Eiropā (16) .

Daži no tiem, kas iesniedza komentārus, uzskata, ka Komisijai būtu jāatzīst, ka ne tikai personas ar redzes traucējumiem var pieprasīt informāciju pieejamos formātos, bet arī citas invaliditātes grupas, piemēram, personas ar mācīšanās traucējumiem, nedzirdīgas un nedzirdīgas personas (17) .

Cilvēku ar invaliditāti piekļuve Komisijas tīmekļa vietņu saturam bija sabiedrības uzmanības centrā. Tika ierosināts, ka neatkarīgiem ekspertiem katru gadu būtu jānovērtē Komisijas tīmekļa vietnes, lai nodrošinātu, ka šīs tīmekļa vietnes atbilst starptautiskajiem standartiem (18) . Turklāt tika norādīts, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš problēmām, ko rada failu attēlošana PDF formātā (19) .

Lai gan šķiet, ka sabiedrība ļoti atzinīgi vērtēja Komisijas centienus sagatavot materiālus Braila rakstā neredzīgiem un vājredzīgiem cilvēkiem, daži no tiem, kas iesniedza komentārus, norādīja, ka iestāde atsauca tikai uz Braila rakstu kā alternatīvu formātu. Tās uzskata, ka Komisijai ir jāturpina darbs, lai nodrošinātu, ka visi ES dokumenti pēc pieprasījuma un bez liekas kavēšanās ir pieejami plašai sabiedrībai vairākos alternatīvos formātos, piemēram, Braila rakstā, liela apjoma drukātā formātā, audio un elektroniskā formātā (20) .

4. Eiropas skolas : Šis izmeklēšanas aspekts piesaistīja ievērojamu sabiedrības uzmanību, un lielākā daļa komentāru bija ļoti kritiski gan Komisijai, gan Eiropas skolām. Galvenā kritika bija saistīta ar to, kas kopumā tika uztverts kā skolu nespēja efektīvi īstenot savu apņemšanos reāli integrēt SEN bērnus skolas dzīvē (21) .

Ņemot vērā visus Komisijas solījumus integrēt SEN bērnus, no sabiedrības saņemtajiem komentāriem bija diezgan atšķirīgs priekšstats par reālo situāciju, kurā skolēnu ar invaliditāti integrācija vispārējā izglītībā šķita sasniedzama tikai ilgtermiņā. Pamatojoties uz šiem sabiedrības komentāriem, izrādījās, ka i) skolas bieži ir atteikušās uzņemt SEN bērnus, pamatojoties uz to, ka viņu telpām nav ne zinātniskās, ne cilvēkresursu dažu veidu invaliditātes gadījumā (22) ; II) skolu SEN programma ir kļuvusi arvien ierobežojošāka, jo nav pieliktas reālas pūles, lai veicinātu iekļaujošāku izglītību (23) ; III) SEN bērni bieži vien nav bijuši patiesi gaidīti, un trūkst kvalificēta personāla un atbalsta šādu bērnu integrācijai (24) ; un iv) ievērojams skaits skolēnu, kuru vajadzības joprojām nevar apmierināt Eiropas skolas, bija spiesti atrast

alternatīvas skolas (25) . Tā kā Eiropas skolu pašreizējā politika attiecībā uz bērniem ar invaliditāti tika uztverta kā neveiksme, tika pat ierosināts izstrādāt pilnīgi jaunu politiku attiecībā uz fizisko un mācīšanās invaliditāti, lai padarītu skolas iekļaujošas, nevis elitārās (26) . Šajā sakarā tika ierosināta arī nepieciešamība pēc izglītības perspektīvas, kuras pamatā ir “profilaktiska integrācija” (27) .

Tika izteiktas vairākas kritiskas piezīmes par konkrētiem aspektiem, kā Eiropas skolas apmierina SEN bērnu vajadzības. Tie bija šādi:

- Konvencija, saskaņā ar kuru tiek izveidotas individuālas programmas SEN bērniem, katru gadu ir jāatjauno. Tā rezultātā vecāki nevar būt pārliecināti par to, kā situācija laika gaitā attīstīsies (28) .
- Skolas nav spējušas izstrādāt piemērotas programmas noteiktām mācīšanās grūtībām, piemēram, disleksijai, kurām skolotāji parasti ir slikti sagatavoti. Būtu jānodrošina skolotājiem atbilstoša apmācība darbavietā par to, kā atbalstīt disleksijas skolēnus viņu klasēs (29) .
- SEN bērnu vecāki nesaņem pietiekamu informāciju par savu bērnu statusu un iespējamo progresu, un viņi bija nobažījušies par nesen iesniegtajiem priekšlikumiem vēl vairāk ierobežot viņu iespējamo iekļaušanos skolu SEN padomdevēju grupās (30) .
- Atsevišķas skolas bieži vien pretrunīgi īsteno skolu politiku attiecībā uz SEN bērniem. Tādēļ būtu jāapsver iespēja izveidot SEN koordinatora amatu katrā skolā (31) .

Daži no sabiedrības nosūtītajiem novērojumiem arī uzsvēra skolu SEN programmas finansiālos ierobežojumus, kas izriet no budžeta ierobežojumiem. Tika norādīts, ka, neraugoties uz Komisijas apgalvojumu, ka nav ieviests neviens individuāls budžeta ierobežojums, vispārējā budžeta situācija faktiski ierobežoja katrai personai piešķiramo palīdzību (32) .

5. Iekšējā koordinācija : Daži no tiem, kas iesniedza apsvērumus, uzskata, ka Komisijas Labas prakses kodekss neatbilst cerībām, ko tā bija izvirzījusi. Ar vilšanos tika atzīmēts, ka Komisija šajā pārskatīšanas procesā nav centusies apspriesties ar personu ar invaliditāti organizāciju pārstāvjiem. Tika izteiktas vairākas kritiskas piezīmes attiecībā uz dažiem kodeksa aspektiem, piemēram, šauro pamatjēdzienu darbības jomu, tostarp diskrimināciju invaliditātes vai invaliditātes dēļ (33) , vai skaidras integrācijas definīcijas trūkumu (34) . Turklāt tika ierosināts, ka kodeksa noteikumiem nevajadzētu būt vienkāršiem kritērijiem vai pamatnostādnēm, bet gan saistošiem noteikumiem (35) .

Dažos sabiedrības komentāros tika uzsvērts, ka visiem darbiniekiem, kas strādā kopā ar cilvēkiem ar invaliditāti, ir vajadzīga apmācība.

PAPILDU IZMEKLĒŠANA

Rūpīgi izvērtējot Komisijas atzinumu un saņemtos apsvērumus, ombuds uzskatīja, ka sabiedrības paustās bažas Komisijai būtu jāizklāsta atklātā un pārredzamā dialogā. Šajā nolūkā ombuds nosūtīja Komisijai pieprasījumu sniegt papildu informāciju par šādiem jautājumiem:

1. Nodarbinātība :

Nodarbinātība un neproporcionāls slogs : Savā vēstulē Komisijai ombuds atzinīgi novērtēja nediskriminācijas invaliditātes dēļ principa iekļaušanu jauno Civildienesta noteikumu 1.d panta 1. punktā, kas stājās spēkā 2004. gada 1. maijā. Ombuds tomēr norādīja, ka, Komisijai interpretējot šīs klauzulas saistībā ar iepriekšējo lietu (1391/2002/JMA), ombuds 2005. gada 27. maijā sagatavoja īpašu ziņojumu Parlamentam. Ņemot vērā tolaik sniegto Komisijas komentāru būtību, ombuds uzskatīja, ka ir lietderīgi pārskatīt Komisijas interpretāciju attiecībā uz dažām no šīm klauzulām saistībā ar izmeklēšanu pēc savas iniciatīvas. Ombuds norādīja, ka sīki izstrādātajā atzinumā lietā 1391/2002/JMA Komisija atsaucās uz Civildienesta noteikumu 1.d panta 4. punktu par izmitināšanu, kas jānodrošina ierēdņiem ar invaliditāti, lai viņi varētu veikt tiem uzticētos uzdevumus. Šis noteikums paredz, ka iecelēj institūcijai būtu jānodrošina “saprātīgi pielāgojumi”, bet tikai tiktāl, ciktāl šādi pasākumi “ *neuzliek nesamērīgu slogu darba devējam* ”. Šķiet, ka Komisija savās piezīmēs norāda, ka šis nediskriminācijas principa ierobežojums varētu tikt attiecināts arī uz citām situācijām, kurās iesaistītas personas ar invaliditāti.

Ņemot vērā iepriekš minēto, ombuds atgādināja, ka Civildienesta noteikumu 1.d panta 6. punktā ir skaidri noteikts, ka visiem diskriminācijas aizlieguma principa piemērošanas ierobežojumiem jābūt pamatotiem ar objektīviem un saprātīgiem iemesliem un tiem jābūt vērstiem uz leģitīmiem mērķiem, kas balstīti uz vispārējām interesēm. Tāpēc ombuds pieprasīja informāciju par:

Kritēriji vai pamatnostādnes, kas Komisijai jānosaka, lai palīdzētu tās dienestiem izlemt, vai pasākums, kas veicina personu ar invaliditāti integrāciju, ir uzskatāms par nesamērīgu slogu.

Finansiāls atbalsts ierēdņiem un ģimenes locekļiem ar invaliditāti : Ombuds norādīja, ka daži no tiem, kas iesniedza komentārus, uzskatīja, ka Komisijas atzinumā nav atsaucē uz budžeta pozīciju A4301, un tāpēc pieprasīja papildu informāciju par:

Komisijas nostāja attiecībā uz 2006. gada budžetu.

Darbā pieņemšanas procedūru pieejamība : Attiecībā uz invalīdu pieņemšanu darbā ombuds norādīja, ka dažos no saņemtajiem komentāriem bija pausts viedoklis, ka Komisija nešķiet pārredzama attiecībā uz tās paziņotajām proaktīvajām darbā pieņemšanas metodēm. Attiecīgi Ombuds pieprasīja Komisijai papildu informāciju par:

To, vai tās pakalpojumi ir vai nav paredzēti, lai sagatavotu papildu ziņojumu par darbā pieņemšanas procedūru pieejamību kandidātiem ar invaliditāti, kas nav redzes traucējumi.

Periodiskie ziņojumi par darbā pieņemšanas politiku : Tā kā, pēc dažu respondentu domām, Komisijas darbā pieņemšanas politikai būtu jāļauj ticamāk novērtēt pasākumus, kas veikti diskriminācijas apkarošanai, ombuds pieprasīja Komisijai papildu informāciju par:

Vai tā var apsvērt iespēju sagatavot periodiskus ziņojumus par tās darbā pieņemšanas politikas attīstību attiecībā uz personām ar invaliditāti, un, ja tā, tad kad šis pasākums bija jāīsteno.

Pozitīvi pasākumi darbā pieņemšanas veicināšanai : Ņemot vērā to, ka attiecībā uz dažiem respondentiem aktīvāku invalīdu darbā pieņemšanas politiku var panākt tikai ar pozitīvu diskrimināciju, ombuds pieprasīja Komisijai papildu informāciju par:

Vai tās dienesti var apsvērt iespēju izstrādāt pozitīvus pasākumus, lai veicinātu invalīdu pieņemšanu darbā.

2. Komisijas telpu pieejamība :

— Ēku standarti : Tā kā daži no tiem, kas sniedza komentārus, minēja nepieciešamību Komisijai pieņemt visaptverošus pieejamības plānus personām ar invaliditāti visās tās telpās, ombuds pieprasīja Komisijai papildu informāciju par:

Vai tika pieņemta izziņotā jaunā dokumenta versija, kurā ietverti standarti, kas piemērojami Komisijas telpu pieejamībai invalīdiem (2004. gads), un, ja tā, tad kāds bija tā noteikumu galvenais mērķis.

— Stāvvietas : Ombuds atgādināja dažus apsvērumus, kas izklāstīti 2005. gada 31. janvāra lēmumā par sūdzību Nr. 2415/2003/JMA par iespējamo invalīdu stāvvietu trūkumu Komisijas galveno ēku tuvumā Briselē. Šajā gadījumā ombuds uzskatīja, ka piekļuvei Komisijas telpām personām ar invaliditāti, kas ceļo ar automašīnu, ir jābūt svarīgam pēc savas iniciatīvas veiktas izmeklēšanas aspektam. Lai sasniegtu šo mērķi, viņš apņēmas uzraudzīt iestādes veiktos pasākumus šajā sakarā. Tajā laikā ombuds norādīja, ka, neraugoties uz Komisijas apņemšanos izstrādāt un atbalstīt visaptverošu un integrētu stratēģiju, lai novērstu sociālos, arhitektoniskos un projektēšanas šķēršļus, kas nevajadzīgi ierobežo piekļuvi cilvēkiem ar invaliditāti (36) , vēl nav paziņoti nekādi konkrēti turpmāki pasākumi. Turklāt viņš arī norādīja, ka notiek sarunas ar Beļģijas valsts iestādēm, lai uzlabotu situāciju. Tāpēc ombuds pieprasīja Komisijai papildu informāciju par:

Vai ir panākts progress attiecībā uz personām ar invaliditāti rezervētu stāvvietu pieejamību visās ēkās vai to tuvumā.

3. Informācija un komunikācija :

Informācijas pieejamība : Ņemot vērā dažus no sabiedrības nosūtītajiem novērojumiem, kuros uzsvērts, ka Komisijai ir jāuzņemas aktīvāka loma informācijas izplatīšanā visā Eiropā, ombuds pieprasīja Komisijai papildu informāciju par:

Kā tas paredzēja uzlabot tās sagatavotās informācijas pieejamību personām ar invaliditāti, ne tikai personām ar redzes traucējumiem, bet arī citām invaliditātes grupām.

Tīmekļa vietņu pieejamība : Attiecībā uz piekļuvi Komisijas tīmekļa vietņu saturam, kas tiek piedāvāts personām ar invaliditāti, Ombuds pieprasīja Komisijai papildu informāciju par:

Vai tā plāno veikt regulāru novērtējumu par savu tīmekļa vietņu pieejamību personām ar

invaliditāti un, ja jā, kā tā plānoja īstenot šo iniciatīvu.

Alternatīvi pieejamie formāti visiem ES publiskajiem dokumentiem : Tā kā dažas personas, kas iesniedza apsvērumus, bija ierosinājušas, ka neatkarīgiem ekspertiem katru gadu būtu jānovērtē Komisijas tīmekļa vietnes, ombuds pieprasīja Komisijai papildu informāciju par:

Tā plāno padarīt ES dokumentus pieejamus, izmantojot alternatīvus formātus, piemēram, lielformāta, audio un elektroniskos formātus.

4. Eiropas skolas :

SEN bērnu integrācija : Ombuds norādīja, ka šis izmeklēšanas aspekts ir piesaistījis ievērojamu sabiedrības uzmanību un ka lielākā daļa komentāru bija ļoti kritiski gan pret Komisiju, gan Eiropas skolām. Galvenā kritika tika vērsta uz to, kas tika uzskatīts par skolu nespēju efektīvi īstenot savu apņemšanos reāli integrēt SEN bērnus skolas dzīvē.

Ombuds atgādināja, ka viņam jau ir bijusi iespēja pārskatīt šo jautājumu saistībā ar iepriekšējo sūdzību 1391/2002/JMA, par kuru viņš 2005. gada 27. maijā iesniedza Parlamentam īpašu ziņojumu. Šajā lietā viens no apgalvojumiem bija tāds, ka Eiropas skolas nav izveidojušas integrētu un vienotu izglītības sistēmu, lai apmierinātu visu SEN bērnu vajadzības. Pārskatījis attiecīgos juridiskos argumentus, ombuds konstatēja, ka šķiet, ka nav saistošas tiesību normas, kas liktu Komisijai izveidot vienotu izglītības sistēmu. Tā kā šāda juridiskā pamata nebija, ombuds nevarēja secināt, ka Komisija nav rīkojusies pareizi, nenodrošinot, ka Eiropas skolas nodrošina izglītības programmas visiem ES ierēdņu SEN bērniem (37) .

Lai gan ombuds šajā sakarā nekonstatēja administratīvas kļūmes, viņš komentēja neatbilstību starp skolu praksi un sabiedrības saistībām, ko ES kopumā un jo īpaši Komisija uzņēmas attiecībā uz integrētu izglītību. Ombuds atzīmēja, ka ES un tās dalībvalstis kā vienu no mērķiem Padomes 1990. gada 31. maija rezolūcijā (38) ir izcēlušas SEN bērnu integrāciju vienotā izglītības sistēmā. Pati Komisija 2000. gada 12. maija paziņojumā ("Ceļā uz Eiropu bez šķēršļiem cilvēkiem ar invaliditāti") (39) pieņēma tādu pašu perspektīvu, kurā pievērsās SEN bērnu integrācijai. Šajā paziņojumā Komisija apņēmas:

" (...) turpināt atbalstīt Eiropas skolu centienus sniegt pienācīgu atbalstu skolēniem ar invaliditāti, lai tos integrētu savās galvenajās klasēs un jo īpaši labāk palīdzētu skolēniem ar īpašām mācīšanās grūtībām. "

Ombuds norādīja, ka savā atbildē uz ombuda izmeklēšanu pēc savas iniciatīvas Komisija ir atkārtoti apliecinājusi apņemšanos integrēt visus SEN bērnus vienotā izglītības sistēmā, kā sākotnēji norādīts 1999. gada Eiropas skolu programmā SEN skolēniem.

Ombuds arī paskaidroja, ka 2005. gada 1. un 2. februāra sanāksmē Eiropas Skolu valde apstiprināja jaunu dokumentu ar nosaukumu "SEN skolēnu integrācija Eiropas skolās" (41) , kam būtu vajadzējis radīt pamatu pārskatītai politikai šajā jomā. Kā norādīts minētā dokumenta preambulā, jauno pamatnostādņu mērķis bija pielāgot uzņemšanas un integrācijas procedūras

skolēniem ar mācīšanās traucējumiem, kā arī ieviest uzlabojumus un jauninājumus sistēmā, lai ņemtu vērā pieaugošo SEN skolēnu skaitu.

Ņemot vērā Komisijas iniciatīvas šajā jomā, ombuds pieprasīja Komisijai papildu informāciju par:

Kā tā plāno novērtēt Eiropas skolu jaunās SEN bērnu integrācijas politikas rezultātus un kāds bija tās darba grafiks?

5. Iekšējā koordinācija :

— Invaliditātes apsekojuma analīze : Ņemot vērā Komisijas komentārus par šo problēmas aspektu, ombuds pieņēma, ka Komisijas 2004. gada pārskats par tās Labas prakses kodeksu ir pabeigts. Tādēļ ombuds pieprasīja Komisijai papildu informāciju par:

Vai aptauja tika analizēta un, ja tā, kādus secinājumus Komisija bija izdarījusi un kādus pasākumus tā ierosināja veikt, pamatojoties uz šiem secinājumiem.

Informētības palielināšana par invaliditāti : Ombuds norādīja, ka pārskatītajā Labas prakses kodeksā ir iekļauta sadaļa par informāciju un izpratnes veicināšanu, kurā paredzēts, ka par kodeksu būtu jāinformē visi darbinieki. Tajā pašā nodaļā bija arī paredzēts, ka personām, kas visvairāk iesaistītas šajā jomā, būtu jāorganizē apmācības kursi invaliditātes jautājumu risināšanai. Tomēr Komisija nesniedza nekādu grafiku vai precīzāku norādi par to, kā tas būtu jādara nākotnē (42) . Ombuds pieprasīja Komisijai papildu informāciju par:

Neatkarīgi no tā, vai tā ir izveidojusi vai plāno izveidot kursus vai informatīvas kampaņas saviem darbiniekiem par izpratni par invaliditāti.

Komisijas otrais atzinums

Otrajā atzinumā, atbildot uz ombuda jautājumiem, Komisija norādīja, ka tā ir pieņēmusi plašu, progresīvu un proaktīvu pieeju politikai attiecībā uz personām ar invaliditāti. Jaunajos Civildienesta noteikumos, pārskatītajā Labas prakses kodeksā un dažādajos sniegtajos pakalpojumos ir ņemtas vērā īpašās vajadzības, kas cilvēkiem ar invaliditāti var rasties attiecībās ar Komisiju. Tā apgalvoja, ka tās politika ir vērsta uz to, lai nodrošinātu, ka nediskriminācijas princips tiek piemērots visām attiecībām ar personām ar invaliditāti. Komisija apņēmas turpināt konsultācijas ar saviem dienestiem un darbinieku ar invaliditāti pārstāvjiem, jo īpaši izmantojot Starpdienestu grupu invaliditātes jautājumos.

Attiecībā uz katru ombuda uzdoto jautājumu Komisijas atbilde kopumā bija šāda:

1. Nodarbinātība :

— Nodarbinātība un nesamērīgs slogs : Komisija paskaidroja, ka 2004. gada 20. jūnijā, lai īstenotu Civildienesta noteikumu 1.d panta 4. punktu, tā pieņēma Administratīvo paziņojumu Nr.

69–2004 (43) . Šā paziņojuma mērķis bija palīdzēt tās dienestiem *cita starpā* izlemt, vai pasākums, kas veicina personu ar invaliditāti integrāciju, ir uzskatāms par nesamērīgu slogu. Īstenošanas noteikumi *cita starpā* attiecas uz invalīdu pieņemšanu darbā, invaliditāti ierēdņa karjeras laikā, saprātīgiem pielāgojumiem un pārmērīgu slogu.

Turklāt Komisija paskaidroja, ka tās Labas prakses kodeksa (ar darbu saistīta izmitināšana) 3. punktā ir paredzēts, ka, novērtējot, kas ir nesamērīgs slogs Eiropas iestādēm, ir jāpiemēro stingri standarti. Tā apgalvoja, ka, lai secinātu, ka izmitināšanas nodrošināšana konkrētam invalīdam rada pārmērīgu slogu iestādei, tās nodrošināšanas izmaksām ir jābūt lielākām, nekā var pamatoti sagaidīt no iestādes.

Komisija atsaucās uz vairākiem saprātīgiem pielāgojumiem, kas minēti Īstenošanas noteikumu 8. punktā, piemēram, i) nodrošinot, ka iekārtas, kuras jau izmanto darbinieki, ir viegli pieejamas un izmantojamas personām ar invaliditāti; II) darba pārstrukturēšana; III) palīdzības sniegšanu; IV) nepilnas slodzes darbu vai mainītu darba grafiku; V) ierīču iegāde vai pārveidošana; VI) mācību materiālu pielāgošana; un vii) mainīt politiku vai praksi. Turklāt Komisija ir arī atsaukusies uz vairākiem apsvērumiem, novērtējot, kas ir uzskatāms par pārmērīgu slogu, kā tas ir norādīts Īstenošanas noteikumu 13. punktā. Šie apsvērumi ietvēra i) izmitināšanas veidu un izmaksas; II) izmitināšanas izmaksas attiecībā pret vidējām pieskaitāmajām izmaksām katram darbiniekam; III) izmitināšanas izmaksas attiecībā pret pieejamo budžetu; IV) to cilvēku skaitu konkrētajā teritorijā, kuriem nepieciešama izmitināšana; un v) visa personāla veselības un drošības vajadzības.

— Finansiāls atbalsts ierēdņiem un ģimenes locekļiem ar invaliditāti : Kā Komisija apgalvoja saistībā ar ombuda izmeklēšanu sūdzībā Nr. 1391/2002, tā uzsvēra, ka tā nediskriminē atbalstu, ko tā sniedz ierēdņiem un ģimenes locekļiem ar invaliditāti. Komisija apgalvoja, ka viss finansiālā atbalsta klāsts, kas izriet no veselības apdrošināšanas par medicīniskajām izmaksām, likumā paredzētajiem pabalstiem un papildu atbalsta invalīdiem par nemedicīniskiem izdevumiem, bija piemērots, lai kompensētu papildu izmaksas, kas saistītas ar invaliditāti. Budžeta izpildes pamatnostādnes attiecībā uz invalīdu labklājības apropriācijām stājās spēkā 2004. gada 1. maijā un paredz, ka saņēmēja personīgā iemaksa var būt no 5 % līdz 35 %, ko aprēķina, pamatojoties uz viņa ar nodokli apliekamajiem ģimenes ienākumiem. Pamatnostādnes ir starpiestāžu pamatnostādnes, un katra iestāde šajā sakarā nosaka savus budžeta resursus.

Attiecībā uz budžeta situāciju Komisija atzīmēja, ka 2005. gadā visi līdzekļi budžeta pozīcijā “Papildu atbalsts invalīdiem” (EUR 1350000) tika izlietoti saistībā ar 85 lietām. Aptuveni puse dokumentācijas attiecās uz izmaksām, kas saistītas ar nopietniem traucējumiem, savukārt pārējie gadījumi bija saistīti ar tādu izglītības vai īpašas apmācības izmaksu atlīdzināšanu, kas nepieciešamas, lai kompensētu invaliditātes sekas. Attiecībā uz 2006. gada budžetu budžeta lēmējinstītūcija bija piešķīrusi summu EUR 1770000 apmērā (palielinājums par 30 % salīdzinājumā ar 2005. gadu). Tomēr Komisija pauda nožēlu, ka šī summa nebūs pietiekama, lai nodrošinātu pilnīgu atmaksu visos gadījumos.

Lai gan Komisija apgalvoja, ka tai nav juridiska pienākuma atlīdzināt visas ar invaliditāti saistītās

izmaksas, tā apņēmas pilnībā atlīdzināt šīs izmaksas ar nosacījumu, ka budžeta lēmēj institūcija garantē pietiekamu līdzekļu pieejamību un ka var panākt iestāžu vienošanos par pārskatītu iepriekš minēto pamatnostādņu priekšlikumu.

Komisija neuzskatīja, ka pamatnostādņēs paredzētais personīgais ieguldījums (5 % līdz 35 %) būtu sociāli netaisnīgs, jo tas ir balstīts uz ar nodokli apliekamiem ģimenes ienākumiem. Tā norādīja, ka kopš 2004. gada 1. maija individuālais finansiālais atbalsts ir paplašinājies pēc izmaiņām politikā attiecībā uz papildu pabalstu invalīdiem un pieejamo līdzekļu apjoma palielināšanas. Laikā no 2003. līdz 2005. gadam lietu skaits palielinājās par gandrīz 50 % (no gandrīz 60 līdz 85 lietām), un pieejamie līdzekļi tika palielināti par 130 % (no EUR 770000 līdz EUR 1770000). 2004. gadā tika izveidota arī jauna nozare „praktiska palīdzība invalīdiem”, lai sniegtu vispārēju informāciju, konsultācijas un atbalstu.

Komisija arī paziņoja, ka tā plāno 2006. gadā publicēt jaunu paziņojumu par palīdzību personām ar invaliditāti (44) .

— Darbā pieņemšanas procedūru pieejamība : Komisija apgalvoja, ka ir īstenoti vairāki praktiski pasākumi, lai atvieglotu kandidātu ar invaliditāti dalību konkursos. Tādējādi visos paziņojumos par konkursu bija iekļauts standarta punkts, kurā kandidātiem atgādināts, ka Savienības darbā pieņemšanas politika ir nediskriminējoša (45) , un kandidāti ar invaliditāti tiek aicināti iesniegt sertifikātu, lai atlases komisijas varētu pieņemt vajadzīgos pasākumus viņu dalības veicināšanai (46) . “Pamatnostādņu kandidātiem”, kas publicēti vienlaikus ar katru paziņojumu par konkursu, 2. pielikumā kandidātiem ar invaliditāti tiek atgādināta iespēja pieprasīt īpašu kārtību viņu invaliditātes dēļ.

EPSO tīmekļa vietnē ir tieša atsauce uz iespēju vienlīdzību. Tas pats attiecas uz visām reklāmām, kas parādās presē, kad tiek izsludināts konkurss.

Komisija uzskatīja, ka jau ir veikti daudzi praktiski pasākumi, un uzskaitīja vairākus piemērus invaliditātes gadījumos, kas saistīti ar problēmām ar: redze (47) , dzirde (nedzirdīgi vai daļēji nedzirdīgi kandidāti) (48) , rokas (49) , ratiņkrēsla izmantošana (50) , novājinoša slimība/smadzeņu invaliditāte (51) vai disleksija (52) . Lai izpildītu šos pieprasījumus, EPSO var uzaicināt kandidātus ar invaliditāti atsevišķos pārbaudījumu centros.

Periodiskie ziņojumi par darbā pieņemšanas politiku : Komisija norādīja, ka tā kopā ar EPSO ir pārskatījusi darbā pieņemšanas publicitātes saturu, lai veicinātu vairāk pieteikumu no personām ar invaliditāti. Šajā kontekstā būtu jāizskata jautājums par ziņojumu sagatavošanu par konkrētām personām ar invaliditāti.

Komisija uzsvēra, ka anonimitāte garantē vienlīdzīgu attieksmi pret kandidātiem un ka tās atlases procedūras tiek organizētas, cik vien iespējams, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi. Šajā sakarā EPSO organizē īpašas iespējas, lai personas ar invaliditāti varētu sacensties konkursos.

Komisija apņēmas izpētīt, kā pašreizējos un turpmākos statistikas datus par personu ar

invaliditāti nodarbinātību varētu padarīt ticamākus un regulāri atjauninātus, vienlaikus ievērojot pienākumus, kas noteikti [Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. decembra Regulā \(EK\) \[Saite\]](#) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (53) . Komisija piekrita apsvērt iespēju nākotnē publicēt šādu statistiku kā daļu no pārbaudes, lai uzlabotu statistikas ticamību.

— Pozitīvi pasākumi, lai veicinātu personu ar invaliditāti pieņemšanu darbā : Komisija uzskata, ka labākā vienlīdzīgas attieksmes garantija darbā pieņemšanas procesā ietver anonīmu pārbaudījumu izstrādi un saprātīgu pielāgojumu nodrošināšanu dalībai šajos pārbaudījumos. Tomēr Komisija nesaskatīja vajadzību turpmāk ieviest, šajā darbā pieņemšanas procedūru posmā nodrošinot pozitīvas rīcības pasākumus tieši personām ar invaliditāti.

Komisija paskaidroja, ka tās dienesti, proti, Personāla un administrācijas ģenerāldirektorāts ("ADMIN GD"), tiek informēti, ja darbā pieņemšanas konkursu laureāti norāda, ka viņiem ir invaliditāte, kam nepieciešama īpaša izmitināšana darbā pieņemšanas procesā. Šādos gadījumos šie dienesti pieņem proaktīvu pieeju to pieņemšanai darbā, izskatot katru gadījumu atsevišķi.

Komisija apņēmas izpētīt dažādos līdzekļus, ar kuriem varētu veicināt personu ar invaliditāti pieņemšanu darbā iestādē, un norādīja uz nepieciešamību pārskatīt pašreizējo situāciju. Šajā pārskatīšanā būtu jāapsver jautājums par to, kā sīkāk izstrādāt pozitīvus pasākumus, lai veicinātu personu ar invaliditāti pieņemšanu darbā, piemēram, i) nosakot un uzraugot kādu nodarbinātības veidu attiecībā uz personām ar invaliditāti un ii) individuālus turpmākus pasākumus, ko administrācija veic pēc medicīniskās pārbaudes, lai nodrošinātu atbilstošus uzdevumus un aprīkojumu. Turklāt Komisija piebilda, ka invaliditātes jautājums tika aplūkots atlases intervijas un atlases komisijas locekļu apmācībasursos, lai nodrošinātu jutīgumu pret šiem jautājumiem.

2. Komisijas telpu pieejamība :

— Būvnormatīvi attiecībā uz pieejamību : Komisija paskaidroja, ka OIB Pārvaldības komiteja 2004. gada 29. jūnijā pieņēma tās ēku standartu rokasgrāmatas jaunāko versiju *Manuel d'Immeuble Type* ("MIT"). Rokasgrāmatas B.III nodaļā aplūkotas prasības personām ar invaliditāti, aptverot vispārējus piekļuves jautājumus, rezervētas stāvvietas, mobilitāti, apgaismojumu un norādes ēkā, sanitārās iekārtas un avārijas evakuāciju. MIT atbilda gan Beļģijas, gan Eiropas tiesību aktiem šajā jomā un ņēma vērā Komisijas Labas prakses kodeksa noteikumus.

Komisija paskaidroja, ka turpmāka MIT pārskatīšana nav plānota. Pašreizējais dokuments tika pieņemts tikai 2004. gada vidū un ir atjaunināts attiecībā uz pieejamības standartiem. Šis jautājums būtu pastāvīgi jāpārskata, ņemot vērā jaunus MIT standartus un nesen ieceltā speciālista, kas atbild par biroja vides ergonomisko novērtējumu, gūto pieredzi.

— Stāvvietas : Komisija norādīja, ka saskaņā ar tās Labas prakses kodeksu vismaz divas stāvvietas ir rezervētas apmeklētājiem ar invaliditāti katrā Komisijas ēkā vai ārpus tās, izņemot

Berlaymont ēku. Kopumā Komisijai ir 114 šādas rezervētas vietas. Tā kā piekļuve Berlaymont ēkai ir ierobežota drošības apsvērumu dēļ, Komisija lūdza Briseles iestādēm rezervēt invalīdu stāvvietas bulvārī Charlemagne, kas atrodas gar Berlaymont ielu. Komisija paskaidroja, ka 2005. gada oktobrī Galvaspilsētas Briseles policijas komisārs piekrita rezervēt trīs šādas vietas bulvārī Charlemagne un pieprasīja sabiedrisko darbu departamentam veikt vajadzīgos darbus. Komisija ir arī rezervējusi 216 stāvvietas savās ēkās saviem darbiniekiem, kas cieš no pastāvīgas vai īslaicīgas invaliditātes/ar veselību saistītām grūtībām (54) .

3. Informācija un komunikācija :

Personām ar invaliditāti izplatītās informācijas pieejamība : Komisija atsaucās uz savu nostāju par informācijas pieejamību, kas izklāstīta lapā “EUROPA — Tīmekļa pieejamības politika” (55) . Saskaņā ar šo nostāju Komisija nolēma pieņemt atbilstību A līmenim (1. prioritāte) jaunām un atjauninātām tīmekļa vietnēm, kuras mitina EUROPA serverī, lai atvieglotu to izmantošanu ne tikai personām ar redzes traucējumiem, bet arī cilvēkiem ar citiem traucējumiem un invaliditāti, tādējādi padarot tās saskaņā ar WAI (“Tīmekļa pieejamības iniciatīva”) standartiem.

Tīmekļa vietņu pieejamība sabiedrībai : Informācijas sniedzēju rokasgrāmata (“IPG”) ir paredzēta EUROPA tīmekļa vietnes lapu autoriem (koordinatori, tīmekļa pārziņiem, darbuuzņēmējiem) un aptver redakcionālus, tehniskus un grafiskus aspektus. Lai nodrošinātu saskaņotu un lietotājdraudzīgu pakalpojumu, ir jāievēro IPG (56) noteikumi. Saskaņā ar IPG lapām, kas jāpublicē EUROPA, būtu jāatbilst A līmeņa pieejamības kritērijiem. Ģenerāldirektorātu un dienestu tīmekļa pārziņi ir atbildīgi par savu attiecīgo tīmekļa vietņu pieejamības novērtēšanu un par to, lai tīmekļa vietnes un tīmekļa lapas atbilstu IPG un WAI-A prasībām. Turklāt Preses un komunikācijas ģenerāldirektorāta EUROPA koordinācijas grupa sistemātiski palīdz tīmekļa pārziņiem veikt tīmekļa vietņu un tīmekļa vietņu apstiprināšanu.

Alternatīvi pieejamie formāti visiem ES publiskajiem dokumentiem : Wai atbilstošas EUROPA lapas ar atbilstošu galalietotāja programmatūru var izmantot, lai radītu lielus izdrukas, Braila rakstus, audio un elektroniskos formātus. Tā kā EUROPA ir daudzvalodīga, ne visas valodas var lasīt ar palīgprogrammatūru. Komisija uzlabos esošās WAI atbilstošās lapas, nodrošinot audio datnes vai zīmju valodas datnes, kas izveidotas no šīm lapām. Tomēr šis risinājums varētu radīt problēmas, jo attiecīgā tehnika vēl tiek izstrādāta. Alternatīvi varētu nodrošināt saiti uz audio izvadi blakus jebkuru garu rakstu/informācijas ievadtekstiem, lai cilvēki ar invaliditāti varētu ātri saprast, vai informācija viņus interesē. Pretējā gadījumā Komisija uzskata, ka EUROPA tīmekļa vietnes daudzvalodību vislabāk var nodrošināt, nodrošinot, ka tās saturs ir viegli pieejams un atbilst WAI. Komisija uzsvēra, ka tā ir pieņēmusi tīmekļa satura pārvaldības sistēmu, kurai būtu jāgarantē atbilstība minimālajām pieejamības prasībām visās tās lapās (57) .

4. Eiropas skolas :

— SEN bērnu integrācija: Komisija norādīja, ka tai nav kompetences izglītības jautājumos un tāpēc tā nevar ne novērtēt jauno SEN programmu Eiropas skolās, ne dot norādījumus Eiropas skolām. Tā paskaidroja, ka skolu valde pieņem visus lēmumus šajā jomā un ka Komisijai valdē

ir tikai viena balss (58) . Tomēr kā valdes locekle un kā atbildīgais darba devējs, kura darbinieki pauž neapmierinātību ar šo skolu dienestu, kas lielā mērā tiek finansēts no Kopienas līdzekļiem, Komisija norādīja, ka tā aktīvi turpina šo jautājumu, pieprasot veikt SEN programmas novērtējumu.

2004. gada martā skolu pedagoģiskajai komitejai, kas ir Valdes sagatavošanas apakškomiteja, kurā tiek apspriesti un sagatavoti izglītības jautājumi padomes izskatīšanai un apstiprināšanai, bija pirmā iespēja pārskatīt noteiktus statistikas datus par SEN lietām. Tajā laikā Komisija pieprasīja, lai attiecīgie inspektori/koordinatori novērtētu SEN programmu un lai nākamajā gada ziņojumā par SEN programmu tiktu sniegti minētā novērtējuma rezultāti. Tomēr jaunākais ziņojums par SEN programmu bija līdzīgs pirmajam ziņojumam, un Komisija Pedagoģijas komitejas 2005. gada novembra sanāsmē atkārtoja savu lūgumu. Komisija ir arī lūgusi skolu ģenerālsekretāra birojam vairāk informācijas par SEN programmas piemērošanu, kas izriet no citiem ombuda informācijas pieprasījumiem. Ģenerālsekretārs ir rakstiski norādījis, kāda veida informācija būtu jāvāc. Komisija puda nožēlu par to, ka no otrā atzinuma datuma, proti, 2006. gada marta, dati nav iesniegti.

Komisija norādīja, ka 2006. gada janvāra beigās tā oficiāli pieprasīja skolu valdei izvērtēt SEN programmas īstenošanu. Komisija paziņoja, ka nākamā mācību gada laikā (59) būtu jāizdod novērtējuma ziņojums.

5. Iekšējā koordinācija :

Invaliditātes apsekojuma analīze : Komisija uzsvēra, ka tās dienestu 2004. gada decembrī veiktais apsekojums par invaliditāti ir analizēts un rezultāti publicēti tās iekšējā. Pamatojoties uz saņemto atbildi analīzi, tika ierosinātas vairākas konkrētas darbības.

Komisija norādīja, ka daži punkti ir formulēti ar pareizību un tos varētu gūt labumu no turpmākas rīcības. Tā minēja grūtības, ar kurām saskaras daži darbinieki, lai iegūtu salīdzinoši vienkāršus izmitināšanas veidus, lai atvieglotu darbu, piemēram, piemērotus krēslus vai biroja galdus vai pielāgotu IT aprīkojumu, kā arī grūtības, ar kādām saskaras daži invalīdi, piekļūstot noteiktām ēkām vai pārvietojoties tajās.

Komisija paskaidroja, ka, pamatojoties uz apsekojumu, darbinieki uzskatīja, ka viņu invaliditātes dēļ viņi ir izturējušies pret mazāk labvēlīgu attieksmi, kas noveda pie lēnākas karjeras attīstības, mazāk interesanta darba vai piekļuves apmācībai. Starppersonu līmenī vairāki darbinieki pieredzēja priekšnieku un kolēģu uzvedību, ko viņi uzskatīja par pazemojošu, iebiedējošu vai aizskarošu. Komisija paziņoja, ka kopsavilkuma ziņojuma konstatējumi ir darīti zināmi visiem attiecīgajiem dienestiem, kur varētu veikt lietderīgus turpmākus pasākumus, lai nodrošinātu labāku informētību par šiem jautājumiem.

Komisija uzskata, ka visi darbinieki būtu jāinformē par to, ka ar Civildienesta noteikumiem ir īpaši aizliegta diskriminācija invaliditātes dēļ. Attiecīgi apsekojums un tā rezultāti tika ievietoti tās iekšējā tīmekļa vietnē, lai pievērstu uzmanību jautājumiem un palīdzētu panākt pārmaiņas. Iekšējā tīmekļa vietnē darbiniekiem ir arī jāatgādina, ka saskaņā ar Labas prakses kodeksu

ADMIN ĢD Vienlīdzīgu iespēju un nediskriminācijas nodaļai var vērsties konfidenciali, ja darbinieki nav apmierināti ar kodeksa īstenošanu. Nodaļa šos jautājumus risinās diskrēti, pienācīgi ņemot vērā vēlamo konfidencialitātes līmeni.

Lai izveidotu redzamāku un aktīvāku politiku šajā jomā, ADMIN ĢD būtu jāapspiežas ar dalībvalstīm par procedūrām, ja tādas ir, kas pieņemtas to valsts pārvaldes iestādēs, lai veicinātu personu ar invaliditāti pieņemšanu darbā un izmitināšanu, lai noteiktu pašreizējo paraugpraksi, ko varētu īstenot arī Komisijā.

Lai novērtētu sasniegto, 2006. gada beigās tiks izskatīts jautājums par otrā apsekojuma par invaliditāti veikšanu 2007.–2008. gadā. Atkarībā no rezultātiem prioritātes var pēc vajadzības pārorientēt un noteikt jaunas prioritātes.

Informētības palielināšana par invaliditāti : Komisija norādīja, ka galvenais veids, kā palielināt informētību un palielināt darbinieku izpratni par invaliditāti, ir publicitāte, kas iegūta, pieņemot pārskatīto Labas prakses kodeksu un veicot visu Komisijas darbinieku aptauju par invaliditātes jautājumiem. Nākamais solis ir apsekojuma rezultātu publicēšana Komisijas iekštīklā 2006. gada sākumā. Šai darbībai būtu jāsniedz informācija par atbilžu analīzi, kā arī par turpmākiem pasākumiem.

Komisija paziņoja par savu nodomu 2006. vai 2007. gadā organizēt īpašus pasākumus sensibilizācijas jomā, rīkojot mācību kursus vai organizējot personāla konferences vai seminārus, kas sakrīt ar ikgadējo Eiropas invalīdu dienu 3. decembrī. Šādiem pasākumiem vajadzētu būt atkarīgiem no finanšu resursu pieejamības (60) .

Sabiedrības līdzdalība

Ombuds ievietoja Komisijas otro atzinumu savā tīmekļa vietnē. Viņš par to nesaņēma nekādus komentārus no sabiedrības.

Papildu informācija no Komisijas

Lai atjauninātu daļu no otrajā atzinumā sniegtās informācijas, jo īpaši attiecībā uz trim tajā paustajām saistībām, Komisija nosūtīja ombudam papildu informāciju. Komisijas izvirzītie jautājumi attiecās uz šādiem aspektiem:

1. Nodarbinātība :

— Finansiāls atbalsts ierēdņiem un ģimenes locekļiem ar invaliditāti : Komisija paziņoja, ka tā plāno risināt šo problēmu saistībā ar visaptverošāku paziņojumu “Vienlīdzīgas iespējas visiem”, ko iesniegs plašākā kontekstā saistībā ar 2007. gada noteikšanu par Eiropas gadu par iespēju vienlīdzību visiem.

4. Eiropas skolas :

— SEN bērnu integrācija: Komisija paskaidroja, ka 2006. gada 30. janvāra sanāksmē Eiropas skolu valdei nebija iespējas izskatīt ziņojumu par 2004./2005. gada SEN statistiku, lai gan šis punkts bija paredzēts darba kārtībā. Lai gan šis jautājums nebija iekļauts darba kārtībā, Komisija 2006. gada aprīļa sanāksmē lūdza nākamajā ziņojumā iekļaut i) kvalitatīvāku informāciju par SEN skolēnu integrāciju un viņu progresu, ii) SEN programmas novērtējumu un iii) stratēģiju, kas jāpieņem Eiropas skolās, lai nodrošinātu šādus bērnus. Valde pieņēma zināšanai ziņojumu, ko tagad izskata inspektoru padome. Komisija atzīmēja, ka nav iesniegts neviens jauns ziņojums, lai gan nākamajā 2005./2006. gada ziņojumā būtu jāiekļauj pieprasītie kvalitatīvās informācijas papildinājumi un programmas novērtējums.

5. Iekšējā koordinācija :

Informētības palielināšana par invaliditāti : Savā pirmajā atzinumā Komisija apņēma publicēt Komisijas mēroga apsekojuma par invaliditātes jautājumiem rezultātus savā iekšējā tīmekļa vietnē, lai sniegtu informāciju par atbilžu analīzi, kā arī 2006. gadā plānotos turpmākos pasākumus. Komisija paziņoja, ka aptaujas rezultāti jau ir publicēti (61) . Tā piebilda, ka dati būtu jāpapildina ar informāciju, kas savākta, veicot apsekojumu par dalībvalstu politiku attiecībā uz personu ar invaliditāti nodarbinātību civildienestā. Novērtējumā būtu jānosaka prakses etalons, kā arī jāpalīdz izstrādāt rīcības plānu invaliditātes jomā 2007. gadam.

Komisija paziņoja, ka ir publicēta arī praktiska rokasgrāmata par labu praksi nediskriminācijas jomā, kas paredzēta pasniedzējiem un vadītājiem, kuri ir atbildīgi par pieņemšanu darbā (62) . Komisija paskaidroja, ka šī rokasgrāmata ir pēc iespējas plašāk izplatīta visos tās pakalpojumos. Lai gan Komisija nav organizējusi īpašus kursus par nediskriminācijas jautājumiem, šis jautājums ir aplūkots, izmantojot atlases intervijas un atlases komisiju apmācību kursus. Turklāt Komisija apņēma tuvākajā nākotnē organizēt papildu informētības veicināšanas pasākumus, kas adresēti īpaši iesaistītajiem darbiniekiem (63) .

LĒMUMS

1 Ievadpiezīmes

1.1 Saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 195. pantu Eiropas ombuds ir pilnvarots pēc savas iniciatīvas veikt izmeklēšanu par iespējamām administratīvām kļūmēm Kopienas iestāžu un struktūru darbībā.

Ombuds nolēma uzsākt izmeklēšanu pēc savas iniciatīvas par personu ar invaliditāti integrāciju, ko veic Eiropas Komisija, lai nodrošinātu, ka šie pilsoņi netiek diskriminēti attiecībās ar iestādi.

1.2 Ombuds, uzsākot šo iniciatīvu, ņēma vērā to, ka saskaņā ar vispārpieņemto vienošanos invaliditāti nevar definēt, pamatojoties tikai uz vienu veselības problēmu vai fizisku vai garīgu ierobežojumu, bet gan ar sarežģītu mijiedarbību starp veselības problēmu vai funkcionālo ierobežojumu un sociālo, politisko, kultūras, ekonomisko un fizisko vidi (64) . Ombuds arī norādīja, ka personas ar invaliditāti veido ievērojamu daļu no Eiropas Savienības iedzīvotājiem

(65) . Kā publiski atzinusi lielākā daļa Eiropas iestāžu un dalībvalstu (66) , šis sabiedrības segments saskaras ar daudziem šķēršļiem, kas liedz tās locekļiem panākt vienlīdzīgas iespējas, neatkarību un pilnīgu ekonomisko un sociālo integrāciju. Ombuds norāda, ka, kā liecina Eiropas barometra aptauja, šķiet, ka gandrīz visi eiropieši atbalsta invalīdu labāku integrāciju, un ne mazāk kā 97 % eiropiešu uzskata, ka būtu jādara viss iespējamais, lai vairāk iesaistītu cilvēkus ar invaliditāti sabiedrībā (67) .

Lai gan Eiropas Savienība ir reaģējusi uz šo problēmu, pieņemot vairākas juridiskas un politiskas iniciatīvas, lai novērstu šos šķēršļus, ombuds uzskatīja, ka ir svarīgi novērtēt, vai šīs saistības patiešām ir vai nav īstenotas.

Ombuds norādīja, ka problēmas atzīšana un nepieciešamība to risināt kā cilvēka pamattiesības noveda pie tā, ka Eiropas Savienības Pamattiesību hartā ir iekļauta atsauce uz personām ar invaliditāti. Hartas 26. pantā ir noteikts:

“ Savienība atzīst un ievēro personu ar invaliditāti tiesības izmantot pasākumus, kas paredzēti, lai nodrošinātu viņu neatkarību, sociālo un profesionālo integrāciju un līdzdalību sabiedrības dzīvē. ”

Uzsākot šo iniciatīvu, ombuds arī atzina, ka Savienība ir pieņēmusi plašu juridisko pasākumu klāstu, lai apkarotu personu ar invaliditāti diskrimināciju, jo īpaši 1998. gada “Labas prakses kodeksu personu ar invaliditāti nodarbinātībai” (“Labas prakses kodekss”). Šis kodekss paredzēja kopēju iestāžu nostāju, kuras mērķis ir cīnīties pret iespējamām problēmām, ar kurām indivīdi saskaras, lai kļūtu par ES ierēdņiem vai attīstītu viņu karjeru kā tādu (68) , pamatojoties uz kuru bija jāveic vairāki pasākumi tādās jomās kā pieņemšana darbā, karjera, darba vide, informēšana un informētība, kā arī uzraudzība.

1.3 Ombuds uzskatīja, ka no dažādām iestādēm, kurām ir īpaša atbildība nodrošināt, lai personas ar invaliditāti netiktu diskriminētas attiecībās ar ES iestādi, Komisija ir pelnījusi īpašu uzmanību, jo tai ir galvenā loma Eiropas Savienības iestāžu sistēmā. Turklāt Komisija savā 2000. gada 10. maija paziņojumā “Ceļā uz Eiropu bez šķēršļiem cilvēkiem ar invaliditāti” (“paziņojums”) ir izvēlējusies pamatīgu pieeju attiecībā uz personām ar invaliditāti. Šajā paziņojumā Komisija apņēmas izstrādāt un atbalstīt visaptverošu un integrētu stratēģiju, lai novērstu sociālos, arhitektoniskos un dizaina šķēršļus, kas nevajadzīgi ierobežo personu ar invaliditāti piekļuvi (69) . Tā ne tikai atkārtoja Labas prakses kodeksā noteiktās saistības, bet arī noteica jaunus pasākumus, kuru mērķis ir veicināt labākās prakses attīstību savā organizācijā. Paziņojumā izklāstītās darbības bija iedalītas piecās tēmās: I) nodarbinātība; II) Komisijas telpu pieejamība; III) informācija un saziņa; IV) Eiropas skolas; un V) iekšējo koordināciju. Šo stratēģiju Komisija patiešām pastiprināja, 2003. gada 25. novembrī oficiāli pieņemot pārskatītu labas prakses kodeksu.

Ombuds norāda, ka šīs darbības atbalstīja Eiropas Parlaments (70) , kas aicināja īstenot papildu pasākumus (71) , piemēram, izveidot starpiestāžu grupu, lai pārbaudītu nosacījumus personu ar invaliditāti piekļuvei ES iestādēm.

1.4 Tomēr labai pārvaldībai ir vajadzīga ātra un efektīva rīcība, lai īstenotu publiski paustās saistības. Ombuds uzskatīja, ka, ņemot vērā situācijas nopietnību, ar ko saskaras cilvēki ar invaliditāti, ir nepieciešams, lai pasludinātās saistības tiktu īstenotas praksē, veicot efektīvus pasākumus. ņemot vērā Komisijas centrālo lomu Savienības institucionālajā sistēmā un tās īpašās saistības attiecībā uz personām ar invaliditāti, ombuds uzskatīja par lietderīgu pārskatīt šīs iestādes veiktos pasākumus šajā jomā un novērtēt, vai tie atbilst iestādes juridiskajiem pienākumiem un paziņotajām saistībām.

Tāpēc ombuds lūdza Komisiju ziņot par i) pasākumiem, ko tā ir veikusi vai plānojusi veikt, lai nodrošinātu, ka personas ar invaliditāti netiek diskriminētas attiecībās ar iestādi, un ii) to pieņemšanas grafiku.

Ombuds skaidri norādīja, ka, ņemot vērā izmeklēšanas rezultātus, viņš apsvērs, vai ir nepieciešams paplašināt izmeklēšanas darbības jomu un iesaistīt citas ES iestādes.

1.5 Ombuds iesākumā vēlas skaidri norādīt, ka viņa izmeklēšana neattiecas uz konkrētiem iespējamās administratīvās kļūmes gadījumiem attiecībā uz Komisiju. Tā vietā ombuds savu izmeklēšanu koncentrēja uz i) iestādes saistību pārskatīšanu attiecībā uz personām ar invaliditāti un ii) šo saistību salīdzināšanu ar faktiski paveikto.

Šis process tika īstenots atklātā un pārredzamā dialogā, kurā ombuds aicināja personas ar invaliditāti, pārstāvju grupas, citus ombudus valsts un reģionālā līmenī un iedzīvotājus sniegt ieguldījumu. Kā paziņots savā 2003. gada 19. novembra vēstulē, ar kuru tika uzsākta izmeklēšana, ombuds savā tīmekļa vietnē ievietoja visus ar izmeklēšanu saistītos dokumentus, tostarp visus sabiedrības apsvērumus, kuriem nav konfidenciāla rakstura. Ombuds arī pārsūtīja šos sabiedrības apsvērumus Komisijai un lūdza tos komentēt.

Ombuds vēlas pateikties visiem, kas piedalījās izmeklēšanā. To būtiskais ieguldījums noteikti ir devis zināmu skaidrību par pastāvošajām problēmām un palīdzējis Komisijai noteikt darbības, kas varētu palīdzēt uzlabot situāciju nākotnē. Sabiedrības augstais līdzdalības līmenis norāda uz to, cik liela nozīme, šķiet, iedzīvotājiem ir problēmām, kas skar personas ar invaliditāti.

1.6 Lai vispusīgi un saprotami izklāstītu izmeklēšanas rezultātus, ombuds, sekojot Komisijas praksei savos atzinumos, sagrupēs tos pa piecām jomām, kas izklāstītas paziņojumā, kā to darījusi Komisija savos atzinumos, proti, i) nodarbinātību; (II) Komisijas telpu pieejamību; III) informācija un saziņa; IV) Eiropas skolas; un v) iekšējo koordināciju.

2 Komisijas pasākumi nodarbinātības jomā

2.1 Ombuds atzīst, ka šajā jomā ir panākts ievērojams progress, ne tikai definējot skaidrus principus pret diskrimināciju personu ar invaliditāti nodarbinātības jomā, bet arī attiecībā uz tādiem aspektiem kā finansiāls atbalsts ierēdņiem un ģimenes locekļiem ar invaliditāti, kā arī darbā pieņemšanas jautājumi.

Vispārējie principi

2.2 Ombuds norāda, ka Komisijas Labas prakses kodeksā ir izvirzīti vairāki vispārīgi principi, kuru mērķis ir atvieglot personu ar invaliditāti piekļuvi darbam Eiropas publiskajā dienestā. Pamatojoties uz šiem vispārīgajiem principiem, bija jāpieņem visi saprātīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka cilvēki ar invaliditāti var piedalīties konkursos ar tādiem pašiem nosacījumiem kā citi kandidāti.

2.3 Ombuds arī norāda, ka šie principi ir būtiski nostiprināti, 2004. gada 1. maijā stājoties spēkā Civildienesta noteikumu grozījumiem, kuros iekļauti EK līguma 13. pantā ietvertie diskriminācijas novēršanas noteikumi (72). Tādējādi Civildienesta noteikumu 1.d panta 1. punktā ir skaidri aizliegta jebkāda diskriminācija invaliditātes dēļ:

“ Piemērojot šos Civildienesta noteikumus, ir aizliegta jebkāda veida diskriminācija, piemēram, diskriminācija dzimuma, rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, ģenētisko īpatnību, valodas, reliģijas vai pārliecības, politisko vai jebkuru citu uzskatu, piederības nacionālajai minoritātei, īpašuma, izcelsmes, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ. ”

Šis princips ir sīkāk izvērst 1.d panta 4. punktā, kurā noteikts, ka:

“ Piemērojot 1. punktu, personai ir invaliditāte, ja tai ir fiziski vai garīgi traucējumi, kas ir vai varētu būt pastāvīgi. (...)

Persona ar invaliditāti atbilst nosacījumiem, [lai] veiktu darba būtiskās funkcijas, ja tiek veikti saprātīgi pielāgojumi.

“Saprātīgs pielāgojums” saistībā ar darba pamatfunkcijām ir atbilstīgi pasākumi, ja tādi vajadzīgi, lai persona ar invaliditāti varētu strādāt, strādāt vai paaugstināt darba vietu, vai iegūt apmācību, ja vien šādi pasākumi neuzliek nesamērīgu slogu darba devējam. ”

Ombuds norāda, ka, lai gan Civildienesta noteikumos nav definēts jēdziens “saprātīgi pielāgojumi”, tā 1.d panta 6. punktā ir noteikti vairāki kritēriji, pamatojoties uz kuriem:

“ jebkuram [diskriminācijas aizlieguma] ierobežojumam jābūt pamatotam ar objektīviem un saprātīgiem iemesliem, un tam jābūt vērstam uz leģitīmiem vispārējo interešu mērķiem saistībā ar personāla politiku. ”

2.4 Pārbaudot iepriekš minētā noteikuma piemērošanu atsevišķos gadījumos, ombuds ņem vērā to, ka pārāk plaša jēdziena “neproporcionāls slogs” interpretācija varētu noliegt nediskriminācijas principu invaliditātes dēļ. Ombuds uzskata, ka tāda bija Komisijas nostāja saistībā ar iepriekšējo lietu (1391/2002/JMA) par ES ierēdņu ar īpašām izglītības vajadzībām bērnu izglītību (“SEN bērni”).

Ombuds ņem vērā, ka, atbildot uz viņa jautājumu, Komisija ir apņēmusies ievērot principus un kritērijus, kas noteikti tās 2004. gada 20. jūnija Administratīvajā paziņojumā Nr. 69–2004 (73). Saskaņā ar iepriekš minētā paziņojuma 12. pantā noteikto principu vienīgā situācija, kad no

Komisijas netiek sagaidīts, ka tā nodrošinās personai ar invaliditāti saprātīgus pielāgojumus Komisijas ierēdņa uzdevuma veikšanai, ir tad, ja darbības izmaksas pārsniegtu to, kas iestādei būtu jāsedz.

Ombuds cer, ka Komisija taisnīgi un līdzsvaroti apsvērs katras situācijas pamatotību, ņemot vērā pamatnostādnes, kas izklāstītas tās paziņojuma 8. un 13. pantā un kas ietver vairākus kritērijus, piemēram, esošo iekārtu aprīkošanu, grozītu darba grafiku ieviešanu, ierīču iegādi vai pārveidošanu un apsvērumus, kuru pamatā ir visu darbinieku veselības un drošības vajadzības.

Ņemot vērā šo situāciju, ombuds ir secinājis, ka pašlaik nav nepieciešama turpmāka rīcība attiecībā uz šo lietas aspektu.

Finansiāls atbalsts

2.5 Ombuds norāda, ka finansiālais atbalsts ierēdņiem ar invaliditāti vai ģimenes locekļiem ar invaliditāti ir jautājums, kas ir pievērsis lielu sabiedrības uzmanību, jo īpaši attiecībā uz tā dēvēto “papildu palīdzību invalīdiem”. Šis atbalsts ir papildu ieguldījums, ko katra iestāde veic, izmantojot budžeta pozīciju A4103, lai segtu ar invaliditāti saistītās izmaksas. Ombuds arī norāda, ka ir apgalvots, ka šāda veida atbalsts būtu jāpiešķir kā tiesības ierēdņiem ar invaliditāti vai ģimenes locekļiem ar invaliditāti un ka tam būtu jāsedz visas radušās izmaksas.

Šķiet, ka, pamatojoties uz 2004. gada 1. maija pamatnostādnēm, kas reglamentē budžeta pozīcijas A4103 izmantošanu, papildu atbalsta invalīdiem saņēmēji tiek atlīdzināti tādā apmērā, ka ir pieejami pietiekami līdzekļi, un tikai par daļu no izmaksām (5 % līdz 35 %). Tāpēc potenciālajiem saņēmējiem ir jāveic iemaksas, kas ir atkarīgas no apliekamiem ģimenes ienākumiem. Ombuds norāda, ka šie noteikumi attiecas uz bērnu invalīdu speciālās izglītības izmaksām, kā arī uz transporta vai apmācības izmaksām.

2.6 Attiecībā uz bērnu invalīdu speciālās izglītības izmaksām ombuds norāda, ka šis jautājums ir izmeklēšanas priekšmets saistībā ar sūdzību Nr. 1391/2002/JMA, par kuru Parlamentam 2005. gada 27. maijā tika iesniegts īpašs ziņojums. Savā īpašajā ziņojumā ombuds ieteica Komisijai veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka to SEN bērnu vecākiem, kuri ir izslēgti no Eiropas skolām viņu invaliditātes pakāpes dēļ, nebūtu jāsedz bērnu izglītības izmaksas. Ombuds arī norāda, ka ar 2006. gada 20. martā apstiprināto rezolūciju A6–0118/2006 Parlaments apstiprināja ombuda secinājumus. Tajā pašā rezolūcijā Parlaments aicināja Komisiju veikt nepieciešamos pasākumus, lai pilnībā atlīdzinātu īpašās izglītības izmaksas SEN bērnu vecākiem, kuri invaliditātes pakāpes dēļ ir izslēgti no Eiropas skolām. Tā piebilda, ka šādiem atmaksājumiem vajadzētu būt daļai no Eiropas sociālās aizsardzības politikas.

2.7 Saistībā ar papildu atbalsta piešķiršanu invalīdiem budžeta pozīcijā A4103 Ombuds norāda uz Komisijas viedokli, ka tai nav juridiska pienākuma atlīdzināt visus izdevumus, kas radušies invaliditātes dēļ, un ka pamatnostādnēs paredzētā personīgā iemaksa (5 % līdz 35 %) nav uzskatāma par sociāli negodīgu, jo to aprēķina, pamatojoties uz ar nodokli apliekamiem ģimenes ienākumiem.

Tomēr ombuds norāda, ka, neraugoties uz savu pausto nostāju, Komisija ir apņēmusies pilnībā atbildzināt ar grūtībām saistītās izmaksas ar nosacījumu, ka budžeta lēmēj institūcija garantēs pietiekamu līdzekļu pieejamību un ka tiks panākta iestāžu vienošanās par pārskatītu pamatnostādņu priekšlikumu.

Nemot vērā sabiedrības bažas par šo izmeklēšanas aspektu, ombuds ir pārliecināts, ka Komisija veiks nepieciešamos pasākumus, lai mēģinātu pārliecināt budžeta lēmēj institūciju par nepieciešamību paplašināt A4103 budžeta pozīcijas darbības jomu, lai nodrošinātu, ka ierēdņiem ar invaliditāti vai ģimenes locekļiem ar invaliditāti var piešķirt pilnīgu kompensāciju par izdevumiem, kas saistīti ar invaliditāti.

2.8 Ombuds norāda, ka saistībā ar 2007. gada noteikšanu par Eiropas gadu vienlīdzīgām iespējām visiem Komisija ir apņēmusies nākt klajā ar paziņojumu "Vienlīdzīgas iespējas visiem", kurā cita starpā būtu jāaplūko jautājumi par finansiālo atbalstu ierēdņiem ar invaliditāti vai ģimenes locekļiem ar invaliditāti. Lai gan šķiet, ka šis paziņojums vēl nav publicēts, ombuds uzskata, ka šim dokumentam būtu jādod Komisijai iespēja apstiprināt, ka tā nopietni uztver savas saistības un ir gatavas rīkoties attiecībā uz tām.

Nemot vērā šo situāciju, ombuds ir secinājis, ka pašlaik nav nepieciešama turpmāka rīcība attiecībā uz šo lietas aspektu.

Pieņemšana darbā

2.9 Ombuds uzskata, ka dažos pēdējos gados ir panākts ievērojams progress attiecībā uz personu ar invaliditāti piekļuvi Eiropas publiskajam dienestam, jo īpaši pēc Eiropas Personāla atlases biroja (EPSO) izveides.

2.10 Ombuds ņem vērā to, ka, kā norādījusi Komisija, EPSO, šķiet, ir efektīvi īstenojis daudzus pasākumus, kuru mērķis ir atvieglot kandidātu ar invaliditāti līdzdalību darbā pieņemšanas procedūrās. Šajā sakarā ombuds atzinīgi vērtē to, ka visos paziņojumos par konkursu ir iekļauts standarta punkts, kurā kandidātiem atgādināts, ka Savienības darbā pieņemšanas politika ir nediskriminējoša, un ka kandidāti ar invaliditāti tiek aicināti iesniegt sertifikātu, lai atlases komisijas varētu pieņemt vajadzīgos pasākumus, lai atvieglotu viņu dalību. Pozitīvi vērtējams arī tas, ka "Norādījumi kandidātiem", kas publicēti vienlaikus ar katru paziņojumu par konkursu, ietver sadaļu, kurā kandidātiem ar invaliditāti ir atgādināta viņiem pieejamā iespēja lūgt īpašus pasākumus viņu invaliditātes dēļ. Turklāt EPSO tīmekļa vietnē ir tieša atsauce uz iespēju vienlīdzību. Tas pats attiecas uz visām reklāmām, kas parādās plašsaziņas līdzekļos, kad tiek izsludināts konkurss.

Ombuds atzinīgi vērtē arī EPSO iniciatīvu veikt vairākus praktiskus pasākumus, lai nodrošinātu, ka tā nediskriminācijas politika tiek pienācīgi īstenota. Šādu praktisku pasākumu ilustratīvs piemērs ir noteikums, kas ļauj uzaicināt kandidātus ar invaliditāti uz atsevišķiem pārbaudījumu centriem.

2.11 Neskatoties uz šo acīmredzamo progresu, sabiedrība joprojām ir nobažījiesies par jauno pasākumu pārredzamības trūkumu un nepieciešamību veikt ticamāku situācijas novērtējumu. Ombuds norāda, ka, atbildot uz viņa lūgumu, Komisija paziņoja, ka tā kopā ar EPSO pārskata tā darbā pieņemšanas publicitātes saturu. Šajā pārskatīšanā tiktu apsvērtā iespēja sagatavot ziņojumus par īpašiem traucējumiem, kas nav redzes traucējumi, lai veicinātu lielāku pieteikumu skaitu no cilvēkiem ar invaliditāti.

Ombuds atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos apsvērt iespēju publicēt vispārīgākus ziņojumus par personu ar invaliditāti pieņemšanu darbā, kuros būtu jāiekļauj esošā un turpmākā statistika, ar nosacījumu, ka šajos materiālos pilnībā tiek ievēroti pienākumi, kas noteikti [Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. decembra Regulā \(EK\) \[Saite\]](#) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (74). Ombuds uzskata, ka šī iniciatīva palīdzētu padarīt Komisijas politiku šajā jomā pārredzamāku un iedzīvotājiem draudzīgāku, un tā atbilstu Parlamenta konsekvantajiem aicinājumiem rīkoties (75).

2.12 Ombuds norāda, ka daži apsvērumi, ko sabiedrība iesniedza izmeklēšanas gaitā, bija kritiski pret to, ka Komisija nav atbalstījusi proaktīvāku politiku attiecībā uz personu ar invaliditāti pieņemšanu darbā, un jo īpaši par to, ka nav veikti daži pozitīvi pasākumi. Ombuds apzinās, ka Komisija pašlaik, šķiet, nevēlas noteiktu procentuālo daļu no kopējā kandidātu skaita, kurus tā pieņem darbā, rezervēt personām ar invaliditāti.

Pārskatot Komisijas politiku šajā jomā, ombuds ņem vērā to, ka dalībvalstīs pastāvošā prakse attiecībā uz pozitīvas rīcības pasākumu īstenošanu liecina par zināmu dažādību. Ievērojams skaits ES dalībvalstu, piemēram, Austrija, Beļģija (76), Kipra, Čehijas Republika, Francija, Vācija, Grieķija, Itālija, Lietuva, Malta, Polija, Portugāle, Slovēnija un Spānija ir noteikušas kvotu sistēmas personu ar invaliditāti nodarbināšanai. Citas Eiropas valstis ir izvēlējušās citu ceļu, lai veicinātu šīs cilvēku grupas integrāciju darba vidē (77). Ombuds cer, ka, cenšoties formulēt savu politiku šajā jautājumā, Komisija cieši uzraudzīs pašreizējo situāciju dalībvalstīs un tās attīstību laika gaitā.

Šajā sakarā ombuds uzskata, ka ir svarīgi uzsvērt, ka Komisija ir apņēmusies izpētīt dažādos veidus, kā iestādē varētu veicināt personu ar invaliditāti pieņemšanu darbā. Šajā sakarā Komisija ir minējusi vairākus piemērus, kas ietver noteikta veida nodarbinātības mērķa noteikšanu personām ar invaliditāti vai individuālus turpmākus pasākumus, ko administrācija veic pēc medicīniskās pārbaudes, lai nodrošinātu atbilstošus uzdevumus un aprīkojumu.

Ņemot vērā šo situāciju, ombuds ir secinājis, ka pašlaik nav nepieciešama turpmāka rīcība attiecībā uz šo lietas aspektu.

3 Komisijas telpu pieejamība

3.1 Ombuds ar bažām norāda, ka Komisijas telpu pieejamība ir viens no viņa izmeklēšanas aspektiem, kas ir piesaistījis lielu sabiedrības interesi, kas kopumā ir ļoti kritizējusi Komisijas pieredzi šajā jomā.

3.2 Šķiet, ka Komisija ir apņēmusies ievērot gan ES, gan tās Labas prakses kodeksā noteiktos kritērijus. Attiecīgi bija jāveic visi saprātīgie pasākumi, lai līdz minimumam samazinātu problēmas, kas saistītas ar piekļuvi ēkām, kā arī biroja telpām un aprīkojumam, lai biroji un telpas būtu pieejamas personām ar invaliditāti.

Ombuds norāda, ka, lai sasniegtu šos mērķus, Komisija ir paziņojusi, ka tās dienesti, proti, Infrastruktūras un loģistikas birojs (OIB), ir paredzējuši veikt uzlabojumus, lai atvieglotu invalīdu piekļuvi Komisijas telpām. Šajos uzlabojumos bija jāiekļauj jauni standarti, lai nodrošinātu visu Komisijas ēku pieejamību, jo īpaši attiecībā uz piekļuvi ēkām, pārvietošanos ēkās, evakuāciju ārkārtas situācijās un sanitārajām iekārtām.

3.3 Neatkarīgi no šīm saistībām ombuds no sabiedrības saņēma daudzus komentārus, kuros bija norādīti vairāki trūkumi Komisijas politikā šajā jomā. Piemēram, sabiedrība kritizēja to, ka iestāde nav piedalījies visu ES iestāžu visaptverošā pieklūstamības revīzijā un ka tās paziņojumā par ēku politiku un infrastruktūru Briselē nav pievērsta pietiekama uzmanība jautājumam par pieejamību personām ar invaliditāti (78) .

Ombuds ir saņēmis arī dažādas sūdzības par konkrētiem šā jautājuma aspektiem, piemēram, par Komisijas stāvvietu vai ES informācijas centra Rond Point Schuman Briselē pieejamību personām ar invaliditāti. Šie gadījumi liecina, ka Komisijas telpu pieejamība joprojām ir problēma, kas jārisina efektīvāk (79) .

3.4 Ombuds norāda, ka 2004. gada 29. jūnijā, atbildot uz viņa jautājumu, Komisija paziņoja par jaunu standartu pieņemšanu attiecībā uz telpu pieejamību invalīdiem. Attiecīgi jaunākajā Komisijas rokasgrāmatas par ēku standartiem versijā B.III nodaļā ir aplūkotas prasības, kas attiecas uz personām ar invaliditāti. Šīs prasības pilnībā atbilst ES un Beļģijas tiesību aktos noteiktajiem standartiem un attiecas uz vispārējiem piekļuves jautājumiem, rezervētām stāvvietām, mobilitāti, apgaismojumu un ceļa zīmju izvietojumu ēkās, sanitārajām iekārtām un avārijas evakuāciju. Ombuds arī atzīst, ka Komisija ir apņēmusies censties panākt turpmāku progresu attiecībā uz stāvvietu pieejamību personām ar invaliditāti visās tās ēkās vai to tuvumā.

Ombuds ir pārliecināts, ka Komisijas saistībām būtu pienācīgi jārisina sabiedrības paustās bažas. Ombuds arī paļaujas uz to, ka Komisija uzraudzīs situāciju, laika gaitā veicot nepieciešamos pielāgojumus savā politikā un praksē, ņemot vērā situāciju un pienācīgi ņemot vērā sabiedrības viedokli.

Ņemot vērā iepriekš minēto, ombuds ir secinājis, ka pašlaik nav nepieciešama turpmāka rīcība attiecībā uz šo lietas aspektu.

4 Informācija un komunikācija

4.1 Ombuds norāda, ka piekļuve informācijai ir priekšnoteikums demokrātiskai līdzdalībai jebkurā politiskā līmenī. Ņemot vērā to, ka Komisija ir viens no galvenajiem informācijas avotiem par ES jautājumiem, ir ārkārtīgi svarīgi, lai personas ar invaliditāti varētu viegli piekļūt šāda

veida informācijai, lai nodrošinātu viņu iesaistīšanos Savienības demokrātiskajā dzīvē. Tāpēc Komisijas dokumentu un tīmekļa vietnes pieejamība iegūst īpašu nozīmi, lai nodrošinātu, ka personas ar invaliditāti netiek diskriminētas.

Ombuds norāda, ka, lai sasniegtu iepriekš minētos mērķus, Komisija savā Labas prakses kodeksā apņēmusi grozīt pamatnostādnes par piekļuvi dokumentiem, lai nodrošinātu, ka publikācijas un informācija cilvēkiem ar invaliditāti ir pieejama pārmaiņus. Tāpat Eiropas Kopienų Oficiālo publikāciju birojam bija jānodrošina, lai pilsoņiem ar invaliditāti būtu pilnīga piekļuve informācijai. Šo saistību rezultātā Komisija 2001. gada septembrī pieņēma paziņojumu, kura mērķis ir padarīt tīmekļa vietnes pieejamākas vecāka gadagājuma cilvēkiem un cilvēkiem ar invaliditāti (80) .

4.2 Ombuds atzīst, ka Komisija ir guvusi lielus panākumus attiecībā uz tās informācijas pieejamību personām ar invaliditāti. Tas jo īpaši attiecas uz informāciju, kas ietverta Komisijas tīmekļa vietnē. Ombuds atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu pieņemt augsta līmeņa standartu, tā saukto atbilstības līmeni A (sūdzība par prioritāti 1-WAI ("Tīmekļa pieejamības iniciatīva")), jaunām un atjauninātām tīmekļa vietnēm, kas mitinātas tā EUROPA serverī. Šai iniciatīvai būtu jāatvieglo Kopienų tīmekļa vietņu izmantošana ne tikai cilvēkiem ar redzes traucējumiem, bet arī cilvēkiem ar citiem traucējumiem un invaliditāti. Ombuds arī norāda, ka Komisija ir apņēmusies nodrošināt, ka EUROPA tīmekļa vietnes lapu autori, piemēram, ģenerāldirektorātu un dienestu tīmekļa pārziņi, piemēro Informācijas sniedzēju rokasgrāmatā (IPG) izklāstītos noteikumus, lai nodrošinātu saskaņotu un lietotājdraudzīgu pakalpojumu.

4.3 Ombuds ņem vērā to, ka sabiedrība ir kritizējusi Komisijas informācijas pieejamības pakāpi, un ir uzsvērusi, ka tā ir jādara pieejama ne tikai personām ar redzes traucējumiem, bet arī pēc iespējas lielākam invalīdu skaitam.

Tomēr ombuds norāda, ka Komisija ir veikusi vairākas iniciatīvas, lai reaģētu uz šīm bažām, un vēlas iekļaut piemērotu galalietotāju programmatūru, lai nodrošinātu, ka informācija, kas ietverta WAI atbilstošajās EUROPA lapās, tiek izmantota, lai radītu lielas izdrukas, Braila rakstu, elektroniskos un audio formātus.

4.4 Ombuds tomēr vēlas vērst Komisijas uzmanību uz to, ka sabiedrības intereses šajā jautājumā nav vērstas tikai uz internetā sniegto informāciju.

Ombuds norāda, ka Komisija ievērojamu daļu tās materiālu ražo arī papīra formā. Šķiet, ka Braila rakstā ir sagatavoti vairāki dokumenti, piemēram, Baltā grāmata par Komisijas reformu un Konsultatīvais dokuments par darba kārtības uzlabošanu cilvēkiem ar invaliditāti. Ombuds uzskata, ka šie centieni ir slavējami, un cer, ka nākotnē tos varēs paplašināt.

Ombuds ņem vērā to, ka daudzas personas ar invaliditāti vēlētos, lai Komisija nodrošinātu, ka vairāk ES dokumentu ir pieejami vairākos alternatīvos formātos, piemēram, Braila rakstā, liela apjoma drukātā formātā, audio un elektroniskā formātā. Ombuds cer, ka Komisija sadarbībā ar Eiropas Kopienų Oficiālo publikāciju biroju centīsies reaģēt uz šīm sabiedrības bažām.

Nemot vērā šo situāciju, ombuds ir secinājis, ka pašlaik nav nepieciešama turpmāka rīcība attiecībā uz šo lietas aspektu.

Bērnu ar invaliditāti integrācija Eiropas skolās

5.1 Ombuds ar bažām norāda, ka viņa izmeklēšanas aspekts piesaistīja ievērojamu sabiedrības uzmanību. Kopumā sabiedrība kritizēja gan Komisiju, gan Eiropas skolas par to, ka tās, iespējams, nav efektīvi īstenojušas savas saistības attiecībā uz SEN skolēnu reālu integrāciju skolas dzīvē.

Ombuds ir konsekventi uzskatījis, ka Eiropas skolas nav Kopienas iestāde vai struktūra un tāpēc neietilpst viņa pilnvarās saskaņā ar EK līguma 195. pantu. Tomēr ombuds ir arī norādījis, ka Komisijai ir zināma atbildība par Eiropas skolu darbību, jo tā ir pārstāvēta to valdē un lielā mērā piedalās to finansēšanā. Attiecīgi ombuds uzskata, ka Komisijai ir vispārējs pienākums veicināt labu pārvaldību Eiropas skolās. Šī atbildība ietver pienākumu veicināt nediskriminējošu politiku attiecībā uz Eiropas skolu skolēniem ar invaliditāti, kas izstrādāta, lai nodrošinātu viņu pilnīgu integrāciju skolās. Šajā sakarā ombuds norāda, ka Komisija savā Labas prakses kodeksā ir apņēmusies atbalstīt Eiropas skolu centienus labāk integrēt skolēnus ar invaliditāti.

5.2 Šķiet, ka kritēriji Eiropas skolu politikai attiecībā uz SEN bērniem vispirms tika noteikti 1999. gada izglītības programmā. Programma pievērsās gan mācībām, gan fiziskai invaliditātei, lai SEN skolēnus pēc iespējas vairāk integrētu skolas dzīvē, izmantojot tādas līdzekļus kā specializēti skolotāji, kas skolēniem sniedz palīdzību klasē. Līdz ar to par katram SEN studentam individuāli pielāgotu programmu, kas balstīta uz skolēna spējām un vajadzībām, bija jāņem īpašai padomei, kurā bija direktors, skolotāji, vecāki un parasti medicīnas speciālists. Šā procesa rezultāts bija līgums, ko katru gadu var atjaunot, izklāstot katras puses atbildību.

Nemot vērā ombuda veiktās izmeklēšanas laikā izteiktās sabiedrības piezīmes, šķiet, ka šīs programmas īstenošana ir radījusi sabiedrības bažas un ka ir konstatētas vairākas problēmas, tostarp skolu nespēja i) pieņemt SEN bērnus, pamatojoties uz to, ka viņiem trūkst zinātniskās vai cilvēkresursu, lai risinātu dažu veidu invaliditāti; II) izveidot visaptverošu programmu SEN bērniem un veikt reālus centienus, lai veicinātu iekļaujošāku izglītību; un iii) nodrošināt kvalificētu personālu un atbalstu SEN bērnu integrācijai.

5.3 Ombuds jau ir pārskatījis Eiropas skolu politiku bērnu ar invaliditāti integrācijai saistībā ar iepriekšējo sūdzību (1391/2002/JMA), kurā viens no apgalvojumiem bija tas, ka Eiropas skolas nav izveidojušas integrētu un vienotu izglītības sistēmu, lai apmierinātu visu SEN bērnu vajadzības. Izmeklēšanas rezultātā ombuds 2005. gada 27. maijā iesniedza Parlamentam īpašu ziņojumu (81). Sagatavojot šo ziņojumu, ombuds konstatēja, ka nav saistoša tiesību akta, kas liktu Komisijai izveidot vienotu izglītības sistēmu. Tā kā šāda juridiskā pamata nebija, ombuds nevarēja secināt, ka Komisija nav rīkojusies pienācīgi, nenodrošinot, ka Eiropas skolas nodrošina izglītības programmas visiem ES ierēdņu SEN bērniem (82). Neraugoties uz šo konstatējumu, ombuds arī norādīja uz neatbilstību starp skolu praksi un sabiedrības saistībām, ko ES kopumā (83) un jo īpaši Komisija (84) uzņēmusies, lai atbalstītu integrētu izglītības sistēmu.

5.4 Ombuds norāda, ka, atbildot uz sabiedrības komentāriem, Komisija ir paskaidrojusi, ka Skolu valde 2005. gada februārī apstiprināja jaunu dokumentu "SEN skolēnu integrācija Eiropas skolās" (85). Paredzams, ka šis dokuments kalpos par pamatu pārskatītai politikai šajā jomā. Kā norādīts tās preambulā, jauno pamatnostādņu mērķis bija pielāgot uzņemšanas un integrācijas procedūras skolēniem ar mācīšanās traucējumiem un ieviest uzlabojumus un jauninājumus sistēmā, kas paredzēta, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar pieaugošo SEN skolēnu skaitu.

Ombuds atgādina, ka viņš lūdza Komisiju paskaidrot, kā tā plāno novērtēt Eiropas skolu jaunās SEN bērnu integrācijas politikas rezultātus, un norādīt šāda novērtējuma grafiku. Šajā sakarā ombuds ar bažām norāda, ka Komisijas atbildē nav informācijas, kas liecinātu, ka Eiropas skolas ir mainījušas kursu vai ka to centieni integrēt SEN skolēnus efektīvi nes augļus. Ombuds norāda, ka Komisija ir tikai norādījusi, ka tā vairākkārt ir nesekmīgi lūgusi pārskatīt skolu SEN programmu.

5.5 Ņemot vērā iepriekš minēto, ombuds uzskata, ka viņa rīcībā nav pietiekamas informācijas, lai secinātu, ka jaunā politika ir pienācīgi reaģējusi uz sabiedrības paustajām bažām. Tā kā šādas informācijas nav, ombuds vēlas vērst Komisijas uzmanību uz vairākiem jautājumiem saistībā ar skolu politiku attiecībā uz skolēnu ar invaliditāti integrāciju, kuriem sabiedrība, šķiet, piešķir lielu nozīmi. Tie ir šādi:

- uzskata, ka izglītības stratēģija attiecībā uz SEN bērniem būtu jābalsta uz "profilaktiskas integrācijas" pieeju;
- pauž bažas par to, ka, ik gadu atjaunojot konvenciju, saskaņā ar kuru tiek izveidotas individuālas programmas SEN bērniem, vecākiem rodas neskaidrība par situācijas attīstību laika gaitā;
- nepieciešamība skolām izstrādāt piemērotas programmas noteiktām mācīšanās grūtībām, piemēram, disleksijai, kam nepieciešama atbilstoša apmācība darbavietā par to, kā atbalstīt skolēnus viņu klasēs;
- risku, ka SEN bērnu vecākus var izslēgt no skolu SEN padomdevēju grupas, jo viņi nesaņem pietiekamu informāciju par savu bērnu statusu un iespējamo progresu; un
- saskaņotības trūkums attiecībā uz to, kā atsevišķas skolas īsteno skolu politiku attiecībā uz SEN bērniem, un nepieciešamība izveidot SEN koordinatora amatu katrā skolā.

5.6 Ombuds uzskata, ka Komisijai būtu pienācīgi jāņem vērā iepriekš minētās bažas, lai veicinātu piemērotus risinājumus saistībā ar politikas lēmumiem, kas jāpieņem Eiropas skolu direktoru padomei. Tādēļ, lai cieši uzraudzītu šīs situācijas attīstību tuvākajā nākotnē, ombuds uzskata, ka Komisijai līdz 2007. gada beigām jāziņo par panākumiem, kas gūti, integrējot bērnus ar invaliditāti Eiropas skolās. Šis ziņojums ļaus ombudam izlemt, vai saistībā ar šo jautājumu ir nepieciešama turpmāka rīcība no ombuda puses. Ombuds plāno publicēt šo ziņojumu savā tīmekļa vietnē, lai informētu iedzīvotājus par tā saturu.

Iekšējā koordinācija

6.1 Tā kā invaliditāte, šķiet, izriet no sarežģītas mijiedarbības starp veselības problēmu vai

funkcionālo ierobežojumu un tās sociālo, politisko, kultūras, ekonomisko un fizisko vidi (86) , personu ar invaliditāti integrācijai ir nepieciešama rīcība daudzās jomās, tostarp veselības aprūpē, izglītībā, nodarbinātībā, transportā, mājoklī vai sociālajā un tiesiskajā aizsardzībā.

Līdz ar to efektīvai rīcībai pret diskrimināciju invaliditātes dēļ ir nepieciešams, lai dažādie attiecīgie departamenti rīkotos koordinēti un, protams, lai tiktu izveidota atsevišķa administratīva vienība, kas varētu darboties kā kontaktpunkts visos invaliditātes jautājumos, lai uzlabotu un attīstītu vispārēju pieeju (87) . Integrētas pieejas trūkums var apgrūtināt informācijas iegūšanu par esošajām programmām un tādējādi liegt personām ar invaliditāti pienācīgi īstenot savas tiesības.

6.2 Ombuds norāda, ka Eiropas Savienībai kopumā, kā arī Komisijas Labas prakses kodeksam un paziņojumam par cilvēkiem ar invaliditāti, šķiet, ir kopīga šī vispārējā perspektīva. Tie paredz visaptverošu un integrētu stratēģiju, lai apkarotu iespējamās diskriminācijas gadījumus pret personām ar invaliditāti, tostarp ieceltu amatpersonu vai struktūru katrā ES iestādē, kas būtu atbildīga par šādas stratēģijas īstenošanu.

6.3 Integrēta pieeja paredz arī to, ka informācijai jābūt pieejamai visiem administrācijas dienestiem, lai tie varētu palīdzēt izvairīties no iespējamām ar darbu saistītām problēmām darbiniekiem ar invaliditāti. Ombuds norāda, ka savā Labas prakses kodeksā Komisija piekrita nodrošināt informāciju un informētības palielināšanu, izmantojot apmācības kursus par invaliditāti, kā arī pastāvīgi vadīt un uzlabot procedūras tā kodeksa pareizai piemērošanai visos līmeņos. Šajā nolūkā Komisija apņēmas veikt periodiskus apsekojumus.

6.4 Ombuds norāda, ka līdz šim ir veikta tikai viena aptauja, proti, 2004. gada decembra aptauja. Saskaņā ar aptauju darbinieki ar invaliditāti norādīja, ka viņu stāvoklis ir mazāk labvēlīgs un ka tas ir izraisījis lēnāku karjeras attīstību, mazāk interesantu darbu vai nepietiekamu piekļuvi apmācībai. Aptauja atklāja, ka starppersonu līmenī vairāki darbinieki piedzīvoja priekšnieku un kolēģu uzvedību, kas, viņuprāt, ir pazemojoša, iebiedējoša vai aizskaroša. Darbinieki arī uzskatīja, ka ir saskārušies ar grūtībām iegūt salīdzinoši vienkāršus izmitināšanas veidus savam darbam, piemēram, piemērotus krēslus vai biroja galdus, pielāgotu IT aprīkojumu vai piekļuvi ēkām vai to iekšienē.

Ombude atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu ievietot aptauju un tās rezultātus, kā arī praktiskos norādījumus par labu praksi tās iekštīkla tīmekļa vietnē, lai pievērstu darbinieku uzmanību attiecīgajiem jautājumiem un palīdzētu panākt pārmaiņas.

Ombuds norāda, ka Komisija pašlaik apsver, vai veikt jaunu apsekojumu par laikposmu no 2007. līdz 2008. gadam. Ombuds cer, ka šīs turpmākās aptaujas ietvaros Komisijai būtu lietderīgi ņemt vērā daļu no sabiedrības izteiktās kritikas saistībā ar tās Labas prakses kodeksa piemērošanu. Komisija var arī apsvērt iespēju uzlabot personu ar invaliditāti organizāciju pārstāvību lēmumu pieņemšanas procesā, koncentrējoties uz iespējamām reformām.

6.5 Ombuds norāda, ka, atbildot uz viņa jautājumiem, Komisija ir izdevusi praktisku rokasgrāmatu par labu praksi nediskriminācijas jomā. Šī rokasgrāmata ir paredzēta, lai

informētu vadītājus, kuri ir atbildīgi par pieņemšanu darbā ģenerāldirektorātos. Šķiet, ka, lai pievērstu darbinieku uzmanību problēmām un ietekmētu pārmaiņas, rokasgrāmata ir izplatīta visos Komisijas dienestos un ir publicēta arī Komisijas iekštīkla tīmekļa vietnē.

Ombuds pozitīvi vērtē Komisijas centienus ar iekštīkla tīmekļa vietnes starpniecību informēt civildienesta ierēdņus un aģentus, ka gadījumā, ja darbinieki nav apmierināti ar Labas prakses kodeksa īstenošanu, īpašu dienestu, Komisijas Personāla un administrācijas ģenerāldirektorāta Vienlīdzīgu iespēju un nediskriminācijas nodaļu var izskatīt konfidenciāli. Šis dienests ir pilnvarots vispiemērotākajā veidā izskatīt sūdzības priekšmetu.

6.6 Saistībā ar Komisijas centieniem palielināt informētību par invaliditāti Ombuds norāda, ka iestāde ir arī paziņojusi par savu nodomu nākotnē organizēt īpašus pasākumus sensibilizācijas jomā, izmantojot mācību sesijas, konferences vai seminārus personālam. Tomēr ombuds pauž nožēlu, ka, neraugoties uz savām saistībām, Komisija līdz šim nav spējusi organizēt īpašus kursus par nediskriminācijas jautājumiem, tikai izveidojot vairākas informatīvas sesijas atlases komisijām.

Ombuds vēlas vērst Komisijas uzmanību uz to, ka izmeklēšanas gaitā izteiktajos komentāros sabiedrība stingri atbalstīja ideju, ka apmācība būtu jāorganizē visiem darbiniekiem, kas strādā kopā ar cilvēkiem ar invaliditāti. Ombuds cer, ka Komisija pienācīgi ņems vērā šīs sabiedrības bažas, lai uzlabotu apmācību, ko tā sniedz saviem darbiniekiem par invaliditātes jautājumiem.

Ņemot vērā iepriekš minēto, ombuds ir secinājis, ka pašlaik nav nepieciešama turpmāka rīcība attiecībā uz šo lietas aspektu.

Tā ir Kanādas un Amerikas Savienoto Valstu politiskā pieeja. Abas valstis ir centušās izstrādāt pilnībā integrētu politiku invaliditātes jomā. ASV šī atbildība gulstas uz Nacionālo Invaliditātes padomi — federālu aģentūru, kas izveidota 1978. gadā un kuras uzdevums ir veicināt politiku, programmas, praksi un procedūras, kas garantē vienlīdzīgas iespējas visiem cilvēkiem ar invaliditāti (www.ncd.gov/index.html). Kanādā šis uzdevums ir uzticēts Invaliditātes jautājumu birojam (ODI), kas Kanādas valdībā darbojas kā kontaktpunkts galvenajiem partneriem, kuri strādā, lai veicinātu kanādiešu ar invaliditāti pilnīgu līdzdalību mācībās, darbā un sabiedriskajā dzīvē (www.hrsdc.gc.ca/en/gateways/nav/top_nav/program/odi.shtml).

7 Secinājumi

7.1 Ombuds ir rūpīgi izvērtējis Komisijas pasākumus personu ar invaliditāti integrācijai, izmantojot atklātu un pārredzamu dialogu, kurā personas ar invaliditāti, pārstāvju grupas, citi ombudi valsts un reģionālā līmenī un iedzīvotāji ir snieguši ievērojamu ieguldījumu.

7.2 Pamatojoties uz šo pārskatīšanu, ombuds uzskata, ka Komisija ir patiesi centusies integrēt cilvēkus ar invaliditāti, pat ja daži tās politikas aspekti, šķiet, nav attaisnojuši sabiedrības cerības. Ombuds atzīst, ka ir panākts progress vairākās jomās, tostarp šādās:

* nodrošinot, ka personu ar invaliditāti nodarbināšanā visās ES iestādēs tiek ievēroti jaunajos

Civildienesta noteikumos ietvertie pamatprincipi, piemēram, nediskriminācija invaliditātes dēļ (1.d panta 1. punkts) vai nepieciešamība nodrošināt ierēdņiem ar invaliditāti saprātīgus pielāgojumus, lai viņi varētu veikt tiem uzticētos uzdevumus (1.d panta 4. punkts);

- * kandidāti ES konkursos ar invaliditāti tagad var gūt labumu no vairākiem pasākumiem, lai atvieglotu viņu dalību; turklāt Komisija ir apņēmusies izpētīt dažādus veidus, kā veicināt personu ar invaliditāti pieņemšanu darbā iestādē;

- * jaunu prasību pieņemšana attiecībā uz Komisijas telpu pieejamību, kas pilnībā atbilst ES un Beļģijas tiesību aktos noteiktajiem standartiem un īpaši pievēršas invalīdu vajadzībām;

- * padarīt informāciju pieejamāku personām ar invaliditāti, jo īpaši attiecībā uz Komisijas tīmekļa vietnē ievietotajiem datiem; iestāde ir veikusi slavējamus centienus šajā virzienā;

- * Komisija ir centusies savus pakalpojumus vairāk pielāgot grūtībām, ar kurām saskaras personas ar invaliditāti, lai vajadzības gadījumā tās varētu pienācīgi reaģēt. Ņemot to vērā, Komisijas Labas prakses kodeksam vajadzētu būt ļoti noderīgam līdzeklim, lai pievērstu uzmanību tās darbiniekiem, lai gan būtu jācenšas nodrošināt, ka rīcības standarti tiek pilnībā ievēroti un periodiski atjaunināti.

7.3 Ombuds ņem vērā to, ka, kā uzsvēra sabiedrība, joprojām ir nepieciešama rīcība citās jomās, tostarp šādās jomās:

- * Komisijas sniegtais finansiālais atbalsts ierēdņiem ar invaliditāti vai ģimenes locekļiem ar invaliditāti joprojām tiek uzskatīts par nepietiekamu; sabiedrība arī uzskata, ka būtu jāpalielina budžeta piešķirums izmaksām, kas saistītas ar invaliditāti;

- * šķiet, ka pasākumi, kas pieņemti, lai veicinātu invalīdu pieņemšanu darbā, nav pārredzami, un ir pieprasīts ticamāks situācijas novērtējums;

- * šķiet arī neapmierinātība ar to, ka dažiem invalīdiem nav pietiekamas piekļuves Komisijas informācijai;

- * skolēnu ar invaliditāti stāvoklis Eiropas skolās šķiet neatbilstošs, un skolu politika attiecībā uz šīs kategorijas bērnu integrāciju, šķiet, nav efektīvi veicinājusi viņu integrāciju;

- * Komisijas Labas prakses kodeksa piemērošana ir atklājusi vairākas nepilnības, jo īpaši attiecībā uz nepietiekamo pasākumu skaitu, kas veikti, lai, izmantojot mācību kursus vai seminārus, informētu iestādes darbiniekus.

7.4 Ombuds ņem vērā to, ka Komisija ir uzņēmusies vairākas saistības, lai risinātu iepriekš minētās sabiedrības bažas. Ombuds norāda, ka Komisija ir apņēmusies:

- * pilnībā atlīdzināt izdevumus, kas saistīti ar invaliditāti; ar nosacījumu, ka budžeta lēmējinstācija dara pieejamus pietiekamus līdzekļus un ka ir panākta iestāžu vienošanās;

* apsvērt iespēju publicēt vispārīgākus ziņojumus par personu ar invaliditāti pieņemšanu darbā, un tajos būtu jāiekļauj esošā un turpmākā statistika;

* pieņemt jaunus standartus par savu telpu pieejamību invalīdiem un palielināt invalīdu stāvvietu skaitu visās ēkās vai to tuvumā;

* nākotnē organizēt īpašas darbības sensibilizācijas jomā, rīkojot mācību sesijas un konferences vai seminārus personālam.

Nemot vērā Komisijas saistības, ombuds uzskata, ka pašlaik nav nepieciešama turpmāka rīcība saistībā ar iepriekš minētajiem aspektiem.

7.5 Ombuds tomēr uzskata, ka attiecībā uz skolēnu ar invaliditāti situāciju Eiropas skolās situācija joprojām šķiet neapmierinoša.

Tādēļ, lai cieši uzraudzītu, kā šī situācija attīstās tuvākajā nākotnē, ombuds uzskata, ka Komisijai līdz 2007. gada beigām ir jāziņo par Eiropas skolu panākumiem bērnu ar invaliditāti integrācijas jomā. Šis ziņojums ļaus ombudam izlemt, vai ombudam ir vajadzīga turpmāka rīcība saistībā ar šo jautājumu. Jāatzīmē, ka ombuds plāno publicēt šo ziņojumu savā tīmekļa vietnē, lai informētu iedzīvotājus par tā saturu.

Uzsākot publiskas debates par cilvēku ar invaliditāti integrāciju Komisijā, ombuds cer, ka tas palīdzēs tuvināt invalīdu viedokli Savienības iestādēm. Ombuds cer, ka viņa iniciatīvas rezultāti palīdzēs Komisijai atkārtoti izvērtēt dažas tās darbības šajā jomā, lai vajadzības gadījumā tās labotu un tādējādi labāk kalpotu visiem Eiropas pilsoņiem.

Lai informētu pēc iespējas vairāk pilsoņu, ombuds savā tīmekļa vietnē publicēs šā lēmuma pilnu versiju angļu valodā, kā arī tā kopsavilkumu visās ES oficiālajās valodās.

Jūsu sirsnīgi,

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

(1) Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju Rezolūcija (1996. gada 20. decembris) par iespēju vienlīdzību personām ar invaliditāti, OV 1997, C 12, 1. lpp.

(2) Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Ceļā uz Eiropu bez šķēršļiem cilvēkiem ar invaliditāti", COM(2000)284 galīgā redakcija, 2000. gada 12. maijs.

(3) Eiropas Parlamenta 2001. gada 4. aprīļa rezolūcija par Komisijas paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Ceļā uz

Eiropu bez šķēršļiem cilvēkiem ar invaliditāti”, COM(2000) 284 — C5–0632/2000–2000/2296 (COS).

(4) Padomes 2001. gada 3. decembra Lēmums 2001/903/EK par 2003. gadu cilvēkiem ar invaliditāti (OV L 335, 15. lpp.).

(5) Pieejams Komisijas Nodarbinātības, sociālo lietu un vienlīdzīgu iespēju ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē http://europa.eu.int/comm/employment_social/soc-prot/disable/codehaen_en.htm [Saite].

(6) Iepriekš 3. zemsvītras piezīme, Parlamenta 2001. gada 4. aprīļa rezolūcija, 35. punkts.

(7) Skat. turpmāk 23.–24. lpp., kā arī lēmuma daļas 6.4. punktu.

(8) Philip Scott (2004. gada 8. jūnijs); Marie Luijten, EP Invaliditātes atbalsta grupa (2004. gada 26. maijs).

(9) “ *Apgādībā esoša bērna pabalstu var divkāršot ar īpašu motivētu iecelēj institūcijas lēmumu, pamatojoties uz medicīniskiem dokumentiem, kas apliecina, ka attiecīgajam bērnam ir garīga vai fiziska invaliditāte, kuras dēļ ierēdnim ir lieli izdevumi.* ”

(10) Skat. jo īpaši Nora Bednarski, Eiropas Invaliditātes forums (EDF), (2004. gada 19. maijs).

(11) Marie Luijten, EP Invaliditātes atbalsta grupa (2004. gada 26. maijs).

(12) Pilar Villarino, Comité Español de Representantes de Personas con Discapacidad (CERMI), (2004. gada 31. maijs).

(13) KOM (2003) 755 galīgā redakcija.

(14) Marie Luijten, EP Invaliditātes atbalsta grupa (2004. gada 26. maijs).

(15) Supra 11. zemsvītras piezīme, Pilar Villarino, CERMI.

(16) Pilar de la Peña García Tizón (2004. gada 23. maijs).

(17) Eiropas Invaliditātes forums (EDF), 2004. gada 18. maijs.

(18) Catrin Roberts vārdā pārstāvēja Colin Low (Eiropas Neredzīgo savienība, EBU), (2004. gada 24. septembris), supra EDF.

(19) Supra 18. zemsvītras piezīme, EBU; iepriekš 17. zemsvītras piezīme, EDF.

(20) Supra 18. zemsvītras piezīme, EBU.

(21) Andreas Klumpp (2004. gada 27. jūlijs); Marie Luijten, EP Invaliditātes atbalsta grupa (2004. gada 26. maijs); papildinājums EP Invaliditātes atbalsta grupas piezīmēm (2004. gada 8. jūnijs); Colm Begley (2004. gada 28. maijs); Y k-gs (2004. gada 1. jūnijs) Konfidenciāls; Z kgs un kundze (2004. gada 28. jūlijs) Konfidenciāla.

(22) Andreas Klumpp (2004. gada 27. jūlijs).

(23) Supra 14. zemspītras piezīme, Marie Luijten, EP Invaliditātes atbalsta grupa (2004. gada 26. maijs); papildinājums EP Invaliditātes atbalsta grupas piezīmēm (2004. gada 8. jūnijs).

(24) Supra 14. zemspītras piezīme, EP Invaliditātes atbalsta grupa; Z kgs un kundze (2004. gada 28. jūlijs) Konfidenciāla.

(25) Colm Begley (2004. gada 28. maijs); Y. k-gs (2004. gada 1. jūnijs) Konfidenciāls.

(26) Carol McCarthy, DYSPEL asbl (2004. gada 21., 23. februāris un 5. marts).

(27) Werner Salz, Pfalzinstitut fur Hörsprachbehinderte (2004. gada 21. maijs).

(28) Supra 26. zemspītras piezīme, DYSPEL asbl.

(29) Supra 26. zemspītras piezīme, DYSPEL asbl.

(30) Brigitte Holst (2004. gada 11. un 12. maijs); Marie Luijten, EP Invaliditātes atbalsta grupa (2004. gada 26. maijs).

(31) Supra 30. zemspītras piezīme, Brigitte Holst.

(32) Supra 30. zemspītras piezīme, Brigitte Holst; Annica Floren (2004. gada 7. maijs).

(33) Nora Bednarski, Eiropas Invaliditātes forums (EDF) (2004. gada 19. maijs).

(34) Pierrette Hourthouat Bénacq, Association Aide et Information aux Non et Mal Voyants (2003. gada 22. decembris).

(35) Pilar Villarino, Comité Español de Representantes de Personas con Discapacidad (CERMI) (2004. gada 31. maijs).

(36) Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Ceļā uz Eiropu bez šķēršļiem cilvēkiem ar invaliditāti", COM/2000/0284 galīgā redakcija, 2000. gada 12. maijs.

(37) Sk. 1.5. punktu Eiropas Ombuda lēmumā lietā 1391/2002/JMA (<http://www.ombudsman.europa.eu/decision/en/021391.htm> [Saite]).

(38) Padomes un Padomē sanākušo izglītības ministru Rezolūcija (1990. gada 31. maijs) par bērnu un jauniešu ar invaliditāti integrāciju parastajās izglītības sistēmās; OV 1990, C 162, 2. lpp. Rezolūcijas 2. punktā dalībvalstīm tika ieteikts:

“ Visos piemērotos gadījumos par pirmo iespēju būtu jāuzskata pilnīga integrācija vispārējās izglītības sistēmā, un visām izglītības iestādēm būtu jāspēj reaģēt uz skolēnu un studentu ar invaliditāti vajadzībām.”

(39) Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “ *Ceļā uz Eiropu bez šķēršļiem cilvēkiem ar invaliditāti* ” COM(2000) 284 galīgā redakcija, 2000. gada 12. maijs.

(40) Supra 39. zemsivītras piezīme, Paziņojums, 4.3.d iedaļa (Ietveršana Eiropas skolās), 19. lpp.

(41) Atsauce: 2003-D-4710-en-6. Šis dokuments ir pieejams Eiropas skolu tīmekļa vietnē http://www.eursc.org/SE/htmlEn/IndexEn_home.html [Saite].

(42) Supra 14. zemsivītras piezīme, Marie Luijten, EP Invaliditātes atbalsta grupa (2004. gada 26. maijs).

(43) Administratīvā paziņojuma 69–2004 pilns teksts ir pieejams Komisijas iekšējā tīmekļa vietnē, kas nav pieejama trešām personām (http://www.cc.cec/guide/publications/infoadm/2004/ia04069_en.html).

(44) Skat. turpmāk 25. lpp., kā arī lēmuma daļas 2.8. punktu.

(45) “ *Eiropas Savienības iestādes piemēro vienlīdzīgu iespēju politiku un pieņem pieteikumus neatkarīgi no dzimuma, rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, ģenētiskajām īpašībām, valodas, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības vai uzskatiem, pieder pie nacionālās minoritātes, finansiālā stāvokļa, dzimšanas, invaliditātes, vecuma, seksuālās orientācijas, ģimenes stāvokļa vai ģimenes stāvokļa.* ”

(46) “ *Ja jums ir invaliditāte, kas liedz jums reģistrēties tiešsaistē, jūs varat, vēlams, pa faksu, pieprasīt veidlapas papīra versiju, kas jāaizpilda, jāparaksta un jānosūta atpakaļ ierakstītā vēstulē ar pasta zīmogu ne vēlāk kā reģistrācijas beigu datumā. Visa turpmākā saziņa starp EPSO un jums notiks pa pastu. Pieteikuma veidlapai jāpievieno invaliditātes apliecinošs sertifikāts, ko izsniegusi atzīta iestāde. Uz atsevišķas papīra lapas jums arī jānorāda visi īpašie pasākumi, kas, jūsu prāt, ir nepieciešami, lai atvieglotu dalību testos .*

(47) Teksts Braila rakstā; teksts, kas rakstīts lielākā fontā; kandidāts var ņemt līdzi savu personālo datoru, kas var lasīt Braila rakstu; pārbaudījumos invigilators var izlasīt piedāvātos jautājumus un atbildes, kandidāts sniedz atbildi, un invigilators to norāda optiskā lasītāja veidlapā; audioieraksts; dotais papildu laiks.

(48) Iespēja būt sēžam pārbaudes centra priekšpusē, lai lūpu lasītu runaspersonu; jābūt runaspersonas teksta eksemplāram un viņa rīcībā ir individuāls modinātājs.

(49) Vai nu kandidāta rīcībā ir personālais dators, un viņam ir iespēja izdrukāt atbildes; vai arī kandidāts var sniegt atbildi mutiski invigilatoram un izmantojot audioierakstu.

(50) EPSO nodrošina, ka kandidātam bez jebkādiem šķēršļiem ir piekļuve eksaminācijas centram.

(51) papildu laiks, kas atvēlēts testu veikšanai; personālais dators, dokumenta turētājs, kandidāta rīcībā esoša stāvvietā; var nodrošināt ergonomisku krēslu.

(52) Personālo datoru nodod kandidāta rīcībā, lai uzrakstītu testu, un tiek dots papildu laiks.

(53) OV 2001, L 8, 1. lpp.

(54) Skat. lēmuma daļas 3.3. punktu.

(55) EUROPA — tīmekļa pieejamības politika ir pieejama Europa tīmekļa [vietnē \[Saite\]](http://europa.eu/geninfo/accessibility_policy_en.htm) http://europa.eu/geninfo/accessibility_policy_en.htm .

(56) IPG noteikumi ir pieejami Europa tīmekļa [vietnē \[Saite\]](http://ec.europa.eu/ipg/index_en.htm) http://ec.europa.eu/ipg/index_en.htm .

(57) Skat. lēmuma daļas 4.2.–4.4. punktu.

(58) Valdes sastāvā ir 31 balsstiesīgs loceklis. Komisijai ir viena balss, tāpat kā katrai no 27 dalībvalstīm, kā arī vecāku apvienību pārstāvjiem un darbiniekiem. Izglītības jautājumos padomes sanāksmēs var piedalīties vēl divi papildu locekļi, kas pārstāv skolēnus un skolu direktorus, lai gan tikai kā novērotāji.

(59) Skat. turpmāk 25. lpp., kā arī lēmuma daļas 5.4.–5.6. punktu.

(60) Skat. zemāk 25. lpp., kā arī lēmuma daļas 6.4. punktu.

(61) Aptauja ir pieejama Komisijas intracomm tīmekļa vietnē, kas nav pieejama trešām personām (http://www.cc.cec/pers_admin/equal_opp/disabled_fr.htm1).

(62) Praktiskā rokasgrāmata ir pieejama Komisijas intracomm tīmekļa vietnē, kas nav pieejama trešām personām (http://www.cc.cec/persadmin/equal_opp/documents/bat_goodpractice_fr.pdf).

(63) Skat. lēmuma daļas 6.4. punktu.

(64) Sk., piemēram, ANO Pasaules rīcības programmu attiecībā uz invalīdiem, ko ANO

Ģenerālā asambleja pieņēma savā 37. kārtējā sesijā 1982. gada 3. decembrī (rezolūcija 37/52 1/); Kanādas valdības 2006. gada ziņojumu par progresu invaliditātes jautājumos “Cilvēku ar invaliditāti iekļaušanas veicināšana”, kas ir pieejams Kanādas valdības tīmekļa vietnē <http://www.hrsdc.gc.ca/en/hip/odi/documents/advancingInclusion06/introduction.shtml> [Saite].

(65) Eiropas Padome ir aprēķinājusi, ka 10–15 % no visiem Eiropas iedzīvotājiem ir invaliditāte. Sk. Eiropas Padomes Ministru komitejas 2006. gada 5. aprīļa lēmumu Rec(2006)5 „Rīcības plāns personu ar invaliditāti tiesību un pilnīgas līdzdalības veicināšanai sabiedrībā: cilvēku ar invaliditāti dzīves kvalitātes uzlabošana Eiropā 2006.–2015. gadā”.

Eiropas Savienībā gandrīz seši eiropieši no desmit zina kādu, kas atrodas tuvos vai tālākos apriņķos un kam ir ilgstoša slimība, invaliditāte vai invalīdība; un vairāk nekā 5 % ES pilsoņu uzskata sevi par personu ar invaliditāti, Eiropabarometrs (54.2/2001), ziņojums “Eiropieši un invalīdība”.

(66) Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju Rezolūcija (1996. gada 20. decembris) par iespēju vienlīdzību personām ar invalīdību, OV 1997, C 12, 1. lpp.

(67) Supra 65. zemsvītras piezīme, Eiropabarometrs (54.2/2001).

(68) ES Labas prakses kodekss ir pieejams Komisijas tīmekļa vietnē http://europa.eu.int/comm/employment_social/soc-prot/disable/codehaen_en.htm [Saite].

(69) Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Ceļā uz Eiropu bez šķēršļiem cilvēkiem ar invalīdību”, COM/2000/284 galīgā redakcija, 2000. gada 12. maijs.

(70) Eiropas Parlamenta 2001. gada 4. aprīļa rezolūcija par Komisijas paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Ceļā uz Eiropu bez šķēršļiem cilvēkiem ar invalīdību”, COM(2000) 284 — C5–0632/2000–2000/2296 (COS).

(71) Parlamenta 2001. gada 4. aprīļa rezolūcijas 35. punkts.

(72) *“Padome pēc Komisijas priekšlikuma un pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu ar vienprātīgu lēmumu var veikt attiecīgus pasākumus, lai apkarotu diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invalīdības, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ.*”

(73) Administratīvais paziņojums 69–2004 ir pieejams Komisijas iekšējā tīmekļa vietnē, kas nav pieejama trešām personām (http://www.cc.cec/guide/publications/infoadm/2004/ia04069_en.html).

(74) OV 2001, L 8, 1. lpp.

(75) Sapro 70. zemsvītras piezīme, Parlamenta 2001. gada 4. aprīļa rezolūcija, 35. punkts.

(76) Tikai publiskais sektors.

(77) "Diskriminācijas novēršanas tiesību aktu izstrāde Eiropā. ES 25 dalībvalstis salīdzināja ", Mark Bell, Isabelle Chopin un Fiona Palmer sagatavotais ziņojums Eiropas neatkarīgo ekspertu tīklam nediskriminācijas jomā, 2006. gada novembris.

(78) KOM (2003) 755 galīgā redakcija.

(79) Skatīt lēmumus par sūdzībām 2415/2003/JMA un 1125/2006/JMA.

(80) "e-Eiropa 2002: Publisku tīmekļa vietņu un to satura pieejamība".

(81) Skat. šā lēmuma 2.6. punktu.

(82) Sk. Ombuda lēmuma lietā 1391/2002/JMA 1.5. punktu.

(83) Padomes un Padomē sanākušo izglītības ministru Rezolūcija (1990. gada 31. maijs) par bērnu un jauniešu ar invaliditāti integrāciju parastajās izglītības sistēmās; OV 1990, C 162, 2. lpp. Rezolūcijas 2. punktā dalībvalstīm ieteikts:

"visos piemērotos gadījumos par pirmo iespēju būtu jāuzskata pilnīga integrācija vispārējās izglītības sistēmā, un visām izglītības iestādēm būtu jāspēj reaģēt uz skolēnu un studentu ar invaliditāti vajadzībām."

(84) Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai " *Ceļā uz Eiropu bez šķēršļiem cilvēkiem ar invaliditāti* " COM(2000) 284 galīgā redakcija, 2000. gada 12. maijs.

(85) Atsauce: 2003-D-4710-en-6. Šis dokuments ir pieejams Eiropas skolu tīmekļa vietnē http://www.eursc.org/SE/htmlEn/IndexEn_home.html [Saite].

(86) Sk. iepriekš 64. zemsvītras piezīmi ANO Pasaules rīcības programmā attiecībā uz personām ar invaliditāti.

(87) Eiropas Padomes Ministru komitejas 2006. gada 5. aprīļa lēmums Rec(2006)5 Supra 65. zemsvītras piezīme.

Tā ir Kanādas un Amerikas Savienoto Valstu politiskā pieeja. Abas valstis ir centušās izstrādāt pilnībā integrētu politiku invaliditātes jomā. ASV šī atbildība gulstas uz Nacionālo Invaliditātes padomi — federālu aģentūru, kas izveidota 1978. gadā un kuras uzdevums ir veicināt politiku, programmas, praksi un procedūras, kas garantē vienlīdzīgas iespējas visiem cilvēkiem ar invaliditāti (www.ncd.gov/index.html). Kanādā šis uzdevums ir uzticēts Invaliditātes jautājumu birojam (ODI), kas Kanādas valdībā darbojas kā kontaktpunkts galvenajiem partneriem, kuri

strādā, lai veicinātu kanādiešu ar invaliditāti pilnīgu līdzdalību mācībās, darbā un sabiedriskajā dzīvē (http://www.hrsdc.gc.ca/en/gateways/nav/top_nav/program/odi.shtml [Saite]).